

Годишен консолидиран доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Годишен консолидиран финансов отчет

БУЛГАРТЕЛ АД

31 декември 2022 г.

Съдържание

	Страница
Годишен консолидиран доклад за дейността	i
Годишна консолидирана нефинансова декларация	
Доклад на независимия одитор	
Консолидиран отчет за финансовото състояние	1
Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	4
Консолидиран отчет за паричните потоци	5
Пояснения към консолидирания финансов отчет	6

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2022 ГОДИНА

Приет на заседание на Съвета на директорите на Булгартел АД с Протокол от 29.03.2023 г.

Настоящият доклад за дейността е изготвен в съответствие с разпоредбите на чл. 39 от Закона за счетоводството, изискванията на Търговския закон.

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

I. 1. Предмет на дейност

Групата Булгартел (Групата) се състои от Булгартел АД и дъщерно дружество Булгартел-Скопие ДООЕЛ, РС Македония.

- **Булгартел АД** е акционерно дружество, регистрирано по реда на Търговския закон.
- **Предметът на дейност на Групата** е търговска, маркетингова и инженерингова дейност по далекосъобщенията, изграждане, използване и поддържане на далекосъобщителни мрежи и информационни системи и предоставяне на далекосъобщителни и информационни услуги, както и всяка друга дейност, която не е забранена със закон.

I. 2. Кратка историческа справка. Правен статут, управление и структура

- Булгартел АД е регистрирано при СГС по ф.д. №13115/2004 г. партиден № 88632 том 1122 стр. 26 и вписано в Търговски регистър с ИТН 131341659.
- Със създаването на Булгартел АД като 100% дъщерно дружество на Булгаргаз ЕАД, се отделя търговската дейност в сферата на телекомуникациите от търговията и транзитирането на природен газ.

Предприятието майка първоначално е регистрирано с капитал 300 000 (триста хиляди) лв., разпределени в 300 (триста) поименни непривилегировани акции с право на глас и с номинална стойност 1 000 (хиляда) лв. всяка една.

Към момента Предприятието майка е с акционерен капитал 2 946 хил. лв., разделен в 2 946 поименни непривилегировани акции с номинална стойност 1 000 лв., даващи право на един глас за всяка акция. Собственици на капитала на Предприятието майка са с по 50% Булгартрансгаз ЕАД и Електроенергиен системен оператор ЕАД.

Крайният собственик на Групата е Българската държава чрез Министерство на енергетиката чрез Български Енергиен Холдинг ЕАД.

- Към датата на изготвяне на доклада Предприятието майка е с едностепенна система на управление. Булгартел АД се ръководи от Общо събрание и Съвет на директорите, който възлага изпълнението на взетите решения, оперативното управление и представителството на Изпълнителен директор.

- **Персонал**

Към 31 декември 2022 г. списъчният брой на персонала на Групата по трудови правоотношения е 13 човека.

- **Дъщерно дружество**

Булгартел Скопие ДООЕЛ е търговско дружество, регистрирано в Централния регистър на РС Македония на 3 декември 2008 г. под номер 643867. Дружеството е със седалище и адрес на управление: РС Македония, гр. Скопие, бул. Яне Сандански. Дружеството се управлява от Стефан Войнов.

- Групата предоставя телекомуникационни услуги на корпоративни клиенти с развита клонова мрежа в страната, Балканите и Европа и голям международен трафик, както и на други български и международни телекоми, Интернет доставчици, системни интегратори и др.

I. 3. Пазарна и инвестиционна стратегия

Бизнес моделът следван от Групата е на алтернативен телекомуникационен оператор от типа „Carrier of the carriers”, предоставящ на българския и европейския пазар наети национални и международни линии, надеждни и лесни за използване телекомуникационни услуги за пренос на данни, видео, транзакции, и насложени IP услуги с гарантирано качество.

Целевият пазар на Групата са телекомуникационните оператори, Интернет доставчиците и системните интегратори, както и корпоративни клиенти с голям международен трафик и развита клонова мрежа в страната и извън нея. Маркетинг нишата на Групата е предоставяне на естествено защитена преносна среда на телеком оператори.

I. 4. Съответствие и база за изготвяне

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на Булгартел АД и на неговото дъщерно дружество Булгартел – Скопие ДООЕЛ, РС Македония. Финансовият отчет на дъщерното дружество се изготвя за същия отчетен период, както и този на компанията майка.

Всички вътрешно-групови салда, сделки, приходи и разходи, както и печалби и загуби, които са резултат от вътрешно-групови сделки и са признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се елиминират изцяло.

Консолидираният финансов отчет към 31.12.2022 г. е изготвен в съответствие с Международните Стандарти за Финансово Отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз. Консолидираният финансов отчет е изготвен в лева, закръглени до хиляда. Като база за изготвяне е използвана историческата цена.

I. 5. Отговорност на ръководството

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватна счетоводна политика. Ръководството също така потвърждава, че се е придържало към действащите

МСФО, приети от ЕС, както и че консолидираният финансов отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

II. АНАЛИЗ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ И РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ГРУПАТА

Финансово-счетоводният анализ се извършва с цел да бъдат изследвани различни показатели, които характеризират финансовото състояние и финансовите резултати на Групата - размер и динамика на извършените разходи и получени приходи; равнище и ефективност на използване на ресурсите; финансови резултати и рентабилност; обръщаемост на оборотния капитал; ликвидност и платежоспособността на Групата и т.н.

II. 1. Анализ на финансовия резултат за 2022 г.

През 2022 г. Групата реализира печалба в размер на 108 хил. лв. (при печалба от 24 хил. лв. за 2021 г.), Ръководството на Групата е анализирано възможността на Групата да продължи дейността си в бъдеще и е установило, че към момента това зависи от активната подкрепа на собствениците.

- Приходи

Общите приходи на Групата за 2022 г. са 3 750 хил. лв., които са 385 хил. лв. в повече, спрямо предходната година (2021 г.: 3 365 хил. лв.). Най-голям дял на приходите от предоставени услуги се пада на предоставянето на пренос на данни и интернет.

Информацията в количествено и стойностно изражение на реализираните продажби на услуги от Групата за изминалата 2022 г. сравнена с 2021 г., както и дела им в общите приходи и настъпилите промени са представени в таблицата по-долу:

в хил. лв.

Приходи	2022	отн. дял спрямо общите приходи	2021	отн. дял спрямо общите приходи	Изменение
Приходи от продажби	3 750	100%	3 365	100%	11.44%
Приходи от предоставяне на услуги:	3 684	98.24%	3 322	98.72%	10.90%
Пренос на данни, интернет, линии под наем	2 739	73.04%	2 381	70.76%	15.04%
Колокация	84	2.24%	84	2.50%	0.00%
Наем на влакна	559	14.91%	496	14.74%	12.70%
Инсталационни такси	16	0.43%	44	1.31%	-63.64%
Други приходи от услуги	286	7.63%	317	9.42%	-9.78%
Други приходи:	66	1.76%	43	1.28%	53.49%

- Разходи

Оперативните разходи (с изключение на разходите за амортизации) на Групата за 2022 г. са в размер на 2 760 хил. лв., което е 347 хил. лв. повече от 2021 г. (2021 г. 2 413 хил. лв.) Амортизационните отчисления са в размер на 753 хил. лв., което представлява 20% от приходите и 21% от оперативните разходи на Групата за периода. Всички видове разходи са съобразени с текущото финансово състояние и са сведени до необходимостта за нормалното и устойчиво развитие на Групата.

Информацията в количествено и стойностно изражение по видове разходи за изминалата 2022 г. сравнена с 2021 г., както и дела им в общите разходи и настъпилите промени са представени в таблицата по-долу:

в хил. лв.

Разходи	2022	отн. дял спрямо общите разходи	2021	отн. дял спрямо общите разходи	Изменение
Общо разходи за дейността	3 513	100%	3 177	100%	10.58%
Оперативни разходи/ без амортизация/	2 760	78.57%	2 413	75.95%	14.38%
Разходи за материали	48	1.37%	30	0.94%	60.00%
Разходи за външни услуги	1 910	54.37%	1 763	55.49%	8.34%
Разходи за персонала	781	22.23%	612	19.26%	27.61%
Други разходи	21	0.60%	8	0.25%	162.50%
Разходи за амортизация	753	21.43%	764	24.05%	-1.44%

Постигнатите обобщени резултати от дейността на Групата за периода, със съпоставими произчислени сравнителни данни за предходния период са представени в таблицата, както следва:

ПОКАЗАТЕЛИ, хил. лв.	отчет хил. лв.	отчет хил. лв.	Изменение 2022/2021	
	31.12.2022	31.12.2021	хил. лв.	%
Общо приходи от дейността	3 750	3 365	385	11%
Общо разходи за дейността	3 513	3 177	336	11%
EBITDA	990	952	38	4%
EBIT	237	188	49	26%
EBT	126	28	98	350%
Дълготрайни материални активи	7 565	8 279	(714)	(9%)
Общо активи	9 571	10 002	(431)	(4%)
текущи активи	1 622	1 286	336	26%
текущи пасиви	1 404	1 147	257	22%
Парични наличности	673	639	34	5%
Оборотен капитал	218	139	79	57%
Собствен капитал	3 075	2 942	133	5%
акционерен капитал	2 946	2 946	0	0%
резерви	175	150	25	17%
Натрупана загуба	(46)	(154)	108	(70%)
Дългосрочни заеми	1 851	2 210	(359)	(16%)
Численост на персонала, бр.	13	12	1	8%

II. 2. Анализ на консолидираното финансово състояние

○ Ефективност

Коефициент на ефективност (Приходи/Разходи)	2022	2021
	1.07	1.06

○ Показатели за рентабилност

Рентабилност	2022	2021
Рентабилност на приходите от продажби	2.88%	0.71%
Рентабилност на собствения капитал	3.51%	0.82%
капитализация на активите (нетна печалба / общо активи)	1.13%	0.24%

○ Показатели за ликвидност

Ликвидността е предпоставка за платежоспособността на Групата. Показателите за ликвидност са количествени характеристики на способността на Групата да изплаща текущите си задължения с наличните краткотрайни активи. В последните не се включват разходите за бъдещи периоди. Показателите за ликвидност в края на отчетния период са:

Ликвидност	2022	2021
коефициент на обща ликвидност (краткотрайни активи/краткосрочни задължения)	1.16	1.12
коефициент на абсолютна ликвидност (парични средства/текущи задължения)	0.48	0.56

○ Показатели за платежоспособност

Един от основните показатели за анализ на финансовата автономност на фирмата е коефициентът на платежоспособност. Той изразява степента на покритие на дългосрочните задължения със собствения капитал на Групата.

Финансовата независимост	2022	2021
Коефициент на финансова автономност (собствен капитал/привлечен капитал)	0.47	0.42
Коефициент на обща задлъжнялост (привлечен капитал/собствен капитал)	2.11	2.40

Дългосрочни задължения включват задължения към персонала при пенсиониране в размер на 22 хил. лв. (42 хил. лв. за 2021 г.), пасиви по отсрочени данъци съответно в размер на 79 хил. лв. за 2022 г. (68 хил. лв. за 2021 г.) и предплащания от клиенти в размер на 2 838 хил. лв. при 3 227 хил. лв. за 2021 г.

На основание решение по т.1 от Протокол №16-2021/09.09.2021г. на Съвета на директорите на Булгартел АД, дадено разрешение по т.7.1 от Протокол от 19.09.2021 г. на Извънредно общо събрание на акционерите, решение по т.1.3 от Протокол №51-2021/28.09.2021 г. на Съвета на директорите на Български Енергиен Холдинг ЕАД и разрешение по протокол № Е-РД-21-33 от 11.10.2021 г. на Министъра на енергетиката се променя срока на плащане на главница по договор за заем №95-2016 г. между Булгартел АД и БЕХ ЕАД. Срок на действие до 01.08.2025 г., въвежда се гратисен

период за изплащане по главницата от 24 месеца, считано от 01.09.2021 г. Срокът за изплащане на главница е 24 месеца, като погасяванията започват от 01.09.2023 г. и се очаква да приключат 01.08.2025 г.

Към 31.12.2022 г. Групата няма падежирали непогасени задължения по главницата по заема и сума в размер на 2 210 хил. лв. е разпределена както следва:

Заеми	в хил. лв.	
	2021	2022
Текущи пасиви - Получени заеми от свързани лица	-	359
Нетекущи пасиви - Получени заеми от свързани лица	2 210	1 851

II. 3. Събития, настъпили през периода

Във връзка с продължаващата световна пандемия от Covid-19, описана в пояснение 2 от настоящия финансов отчет, с Решение на Министерски беше удължен срокът на извънредната епидемична обстановка в България до 31 март 2022 г., след което отпаднаха всички мерки на национално ниво.

На 21 февруари 2022 г. с указ на Президента на Руската Федерация (РФ), бяха признати като самостоятелни държави Донецката народна република и Луганската народна република. На 24 февруари 2022 г. Министерство на отбраната на РФ обяви „специална военна операция“ на територията на Република Украйна.

Военните действия получиха широко международно осъждане и множество държави наложиха санкции върху активи и операции, притежавани от Руската държава и определени лица. Инвазията предизвика бежанска криза от украински граждани.

Икономическите последици от военния конфликт в Украйна оказаха изключително сериозни ефекти върху цялостната глобална икономика. Цените на енергията и суровините се повишиха значително, утежнявайки допълнително инфлационния натиск от смущенията във веригата за доставки и от възстановяването от пандемията, предизвикана от Covid-19. Ценовите сътресения оказаха влияние в световен мащаб. Ако конфликтът търпи негативно развитие или се проточи за по-продължителен период от време, икономическите щети ще бъдат значими и се очаква да засегнат всички сектори на икономиката, както на България, така и на ЕС. МВФ отбелязва, че санкциите срещу Русия оказват въздействие върху световната икономика и финансовите пазари, като ще имат значителни странични ефекти и в други държави.

Заради опасенията за газовите доставки и скока на цените при търговия с електроенергия в България на 30 август 2022 г. беше постигнат нов рекорд при 1831.30 лв./мВтч, като при настоящата обстановка в света се очаква цените на електрическата енергия да остане за продължителен период от време на високи равнища.

На 27 април 2022 г. Газпром едностранно спря подаването на газ за България заради отказа на правителството да плаща в рубли.

В много страни кризата поражда неблагоприятни сътресения както за инфлацията, така и за активността на фона на вече повишения ценови натиск. Централните банки внимателно наблюдават отражението на повишаването на международните цени върху

вътрешната инфлация, с цел мониторинг и при необходимост да предприемане на подходящи, внимателно калибрирани ответни действия. Фискалната политика ще трябва да подкрепи най-уязвимите домакинства, за да компенсира нарастващите разходи за живот.

Групата няма клиенти или доставчици от Руска Федерация или Украйна, няма финансови активи или пасиви, деноминирани в руски рубли или украински гривни, съответно не е изложено на специфични валутни рискове или кредитни рискове от контрагента.

Във връзка с гореизложеното Групата е извършило преглед на дейности, контрагенти и икономически взаимоотношения, които биха могли да бъдат изложени на риск. На база на извършения анализ Ръководството не е идентифицирало изложеност на валутен риск или риск от контрагента във връзка с тези събития. Тъй като ситуацията е изключително динамична ръководството на Групата не е в състояние да оцени надеждно влиянието на войната върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му през следващите години по отношение на общите ефект върху националната икономика, цените на енергийните ресурси, на разходите за изграждане и поддържане на телекомуникационните съоръжения и др. елементи на веригата на доставка в телеком сектора, но счита, че е възможно да има негативно влияние. Това от своя страна би могло да доведе до промяна в балансовите стойности на активите на Групата, които във финансовия отчет са определени при извършването на редица преценки и допускания от страна на ръководството и отчитане на най-надеждната налична информация към датата на приблизителните оценки.

Ръководството на Групата ще продължи да наблюдава потенциалните ефекти върху всички икономически отрасли и други държави в региона, като взема всички необходими мерки, за да ограничи потенциалните бъдещи негативни ефекти върху финансовото състояние и резултатите от дейността му.

II. 4. Рискови фактори за дейността на Групата

Рискът, свързан с дейността на Групата, се определя от въздействието на две отделни категории риск. Първата - систематичен риск - обуславя се от въздействието на макроикономическата среда, в която Групата осъществява своята дейност, който не подлежи на управление от страна на ръководен екип на Групата, но се контролира с цел намаляване на въздействията му. Втората - несистематичния риск, който е пряко относим към дейността на Групата и в голяма степен може да се управлява от мениджмънта.

II.4.1. Систематичен риск

Инфлационен риск

Инфлационният риск е свързан с вероятността от значително покачване на покупните цени на стоки и услуги, което би довело до намаляване на доходите, а оттам и до свиване на потребителското търсене и ограничаване растежа на икономиката на страната.

Политически риск

Този риск е свързан с вероятността от възникване на външно или вътрешнополитически сътресения и неблагоприятни промени в европейското и/или националното законодателство, в резултат на което средата, в която оперират местните стопански субекти се променя негативно.

Валутен риск

В дейността на Групата като цяло засега не е съществувал валутен риск, тъй като сделките на Групата се сключват в лева и евро.

Лихвен риск

Лихвеният риск е свързан с възможността лихвените равнища, при които Групата финансира своята дейност, да се повишат и в резултат нетните приходи на Групата да намаляят. Този риск се управлява посредством използване на различни източници за финансиране (търговски заеми, вътрешно-фирмена задължнялост, банкови кредити и други).

II.4.2. Несистематичен риск

Секторен риск

Поражда се от влиянието на технологичните промени в отрасъла върху доходите и паричните потоци, агресивността на мениджмънта, силната конкуренция на външни и вътрешни производители и други. По отношение на дейността на Групата секторният риск е висок, тъй като с всяка изминала година се изостря конкурентната борба на телеком пазара. По тази причина Групата се стреми да увеличи относителния дял на международните и транзитните услуги, където рискът е значително по-нисък от този на вътрешния пазар.

Бизнес риск

Бизнес рискът се определя от спецификата на дейност на Групата. Това най-вече е несигурността за получаване на приходи.

Към момента този риск е сравнително висок, поради което Групата полага сериозни усилия за поддържане ежедневен пряк контакт с реалните и потенциални клиенти, гъвкаво реагиране при възникване на проблеми с цел максимална защита на интересите на Групата.

Ценови риск

Динамичността на телеком пазара, финансовата криза, както и съществуващата нелоялна конкуренция прави непредсказуеми ценовите нива на пазара, освен факта, че цените се движат стремително надолу. За противодействие на този риск Групата полага усилия за задържане на лоялни клиенти с персонално отношение и дългосрочни договори за закупуване на услуги от 1 до 3 години.

Финансов риск (Риск на паричния поток)

На фона на финансовата и икономическа криза и фактът, че Групата предоставя услуги на клиенти, работещи във високо-рискова среда, рискът от загуба поради неплащане на задълженията на длъжник за предоставени услуги е висок. За управление и минимизиране на този риск, в Групата ежеседмично се извършва контрол върху събираемостта на вземанията и се прилага консолидиран подход към всеки длъжник – точно изясняване на причините за закъснението в плащанията и прилагане на най-подходящите мерки и методи за събиране на задължението. За ситуации, при които длъжникът регулярно закъснява и не извършва плащания съществува установен ред, при който случаят се предава на адвокатското дружество обслужващо Групата, което предприема съответните действия по събиране на задълженията по съдебен ред.

Повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата има в пояснение 30 и 31 от годишния консолидиран финансов отчет към 31.12.2022 г.

II.4.3 Информация за основните характеристики на прилаганите от Предприятието майка в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

С цел осигуряване на независима и обективна оценка на финансовите отчети се извършва шестмесечен и годишен независим финансов одит на индивидуална и консолидирана база от специализирани одиторски предприятия. Всички финансови отчети се изготвят съгласно международните счетоводни стандарти. Текущата финансово-счетоводна дейност на Предприятието майка е обект на периодичен контрол и анализ от страна на Съвета на директорите. В Булгартел АД има утвърдена практика за периодичен анализ и обсъждане на текущите финансови резултати от дейността и изпълнението на бизнес програмите. Групата изготвя тримесечни финансови отчети.

В Булгартел АД функционира Системата за финансово управление и контрол (СФУК), която обхваща всички дейности, политики, процедури цялата вътрешна организация и всички етапи от даден процес, от инициране на управленското решение до неговото изпълнение и отчитане и контрол. СФУК в Булгартел АД се осъществява от ръководството и служителите в обхвата на функционалната им роля и отговорност.

Ежегодно в рамките на изготвянето на годишния отчет за дейността на Булгартел АД се прави преглед на разработената Стратегия за управление на риска в Булгартел АД, чиято цел е системното идентифициране, анализиране, оценяване и контролиране на потенциални събития или обстоятелства, които могат да повлияят негативно върху постигане целите на Групата.

В Булгартел АД действа сертифицирана система за управление по стандарт БДС ISO 9001:2015 с област на приложение „Проектиране и развитие, експлоатация, наблюдение и поддържане на оптична мрежа и предоставяне на услугите: отдаване под наем на национални и международни линии под наем, пренасяне на данни и достъп до Интернет“, както и ISO 27001:2013 за „Управление сигурността на информацията“.

II.5 Информация за сделки със свързани лица

За годината приключваща на 31 декември 2022 г. между предприятията от Групата на Булгартел АД и предприятията, които са под общ съвместен контрол с Групата са осъществени следните сделки:

В хил. лв.	31.12.2022	31.12.2021
Покупки	431	276
Продажби	85	87
Разходи за лихви	71	118
Търговски вземания	6	9
Търговски задължения	2 241	2 247
<i>в т. ч. задължения от получени заеми</i>	<i>2 210</i>	<i>2 210</i>

II.6 Персонал

Общия брой работещи служители в Групата към 31.12.2022 г. е 13, разпределен както следва:

Ръководители	1 човек
Специалисти	10 човека
Техници и приложни специалисти	2 човека

II.7. Поети ангажименти, условни задължения и други съществени събития

През годината няма предявени гаранционни или правни искове към Групата.

Ръководството на Групата не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България и в Р Северна Македония, които биха наложили корекции в консолидирания финансов отчет за годината, приключила на 31 декември 2022 г.

III. ВАЖНИ СЪБИТИЯ НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА СЪСТАВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване/одобрение за публикуване.

IV. ПЕРСПЕКТИВИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГРУПАТА

Запазване и разширяване на позицията на доставчик на услуги на международния пазар на едро, разширяване на бизнеса на Балканите в посока Западна Европа и др.

Към настоящия момент Групата е реализирала позиции на международния пазар на едро. Много важна задача за компанията е тези позиции да се запазят и да се разшири бизнеса в тази област.

Запазване и разширяване на позицията на доставчик на услуги на националния пазар на едро - От голямо значение за Групата е запазването и особено увеличаването на броя на клиентите от националния пазар на едро както и приходите от тях. Имайки напълно разнообразно географско трасе от всички останали оператори, както и във връзка с технологията на изграждане на оптичното трасе – в защитена зона, Групата има пълни предпоставки за възможности за конкуриране и предоставяне на основни и резервни свързаности на другите лицензирани оператори.

От съществено значение за разширяване на приходите е въвеждане на нови услуги, като пречистен трафик и специфична техническа поддръжка. Много от клиентите по страната се нуждаят от техническа поддръжка поради липса на обучени специалисти при изграждане и настройки на услугите, които закупуват от доставчици, както и при предоставянето им на техни клиенти.

Запазване на позицията си на пазара на корпоративни клиенти и развитие на Групата като корпоративен доставчик на комуникационни и IT услуги на стратегически клиенти

С цел поддържане на алтернативни източници на приходи, диверсификация, както и реализация на стратегически партньорства за Групата е важно поддържането на клиентска база от пазара на корпоративни клиенти, чрез предлагане на услуги от

портфолиото на компанията, предлагане на бündелирани услуги, в зависимост от конкретните нужди на клиента, включващи Бизнес интернет; клиентски частни мрежи за реализиране на директна свързаност между офисите, международни линии, системна интеграция, поддръжка и др.

Този сегмент не е основен фокус на търговски усилия, имайки предвид неизвестността на бранда и липсата на предпоставки за голям обем продажби към момента в този сегмент.

Интеграция на оптичните мрежи на дружествата в БЕХ

Затваряне на оптичен пръстен през северното трасе посредством оптичната мрежа на ЕСО и Булгартрансгаз ще доведе до нови възможности както в разширение на покритието на мрежата и изграждане на нови точки на присъствие на Групата.

Модернизация и оптимизация на мрежата и развитие на продуктовото портфолио - В следващите години преносът на данни на ниво 100 Gbps ламбда ще бъде предпочитан и ще измести традиционните 10 Gbps ламбди. За оптимизация на мрежата за национално покритие е важно да се изгради изцяло по новата 100 гигабитова мрежа.

V. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

Групата няма и не предвижда инвестиции в областта на научноизследователската и развойна дейност, тъй като предметът ѝ на дейност не предполага подобни действия.

VI. ИНФОРМАЦИЯ ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ. 187Д И ЧЛ. 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

Регистрираният капитал на Предприятието майка се състои от 2 946 на брой поименни акции с право на глас с номинална стойност в размер на 1 000 лв. за акция. На 10.11.2017 г. с решение протокол 69-2017/07.11.2017 г. на СД на Български енергиен холдинг ЕАД, се джирисват безусловно и неотменимо с Временно удостоверение № 003 от 23.10.2017, удостоверяващо права върху записани и изцяло платени 3 203 / три хиляди двеста и три/ броя поименни акции, с номинална стойност BGN 1 000/ хиляда лева/ всяка, с номера от №0001 до № 3 203, на Електроенергиен Системен Оператор ЕАД вписано в Търговския регистър по вписванията с ЕИК 175201304, представляващи 50% / петдесет процента/ от капитала на Булгартел АД и Временно удостоверение № 004 от 23.10.2017, удостоверяващо права върху записани и изцяло платени 3 203 /три хиляди двеста и три/ броя поименни акции, с номинална стойност BGN 1 000/ хиляда лева/ всяка, с номера от № 3 204 до № 6 406 на Булгартрансгаз ЕАД вписано в Търговския регистър по вписванията с ЕИК 175203478 представляващи 50% / петдесет процента/ от капитала на Булгартел АД. Промяната е отразена в Търговския регистър по партидите на новите акционери. На 18.12.2018 г. в Търговския регистър по партидата на Булгартел е отразена промяната в провноорганизационната форма.

С Протокол от Извънредно Общо събрание на акционерите на Булгартел АД от 29.05.2020 г. е взето решение за намаляване на акционерния капитал на Булгартел АД от 6 406 хил. лв. на 2 946 хил. лв., чрез обезсилване на 3 460 обикновени поименни акции с номинална стойност 1 000 лв. всяка една от тях. Целта на намаляването на акционерния капитал е покриване на част от реализираните финансови загуби, съгласно одитираните и приети по надлежния ред, годишни финансови отчети. Намаляването на капитала се

извършва по реда и условията на чл. 200, т. 2 във връзка с чл. 201, ал. 1 и чл. 187а, ал. 1, т. 1 от Търговския закон. Промяната е вписана и отразена в Търговския регистър.

На 04.04.2022 г. е вписан в Търговския регистър към Агенцията по вписванията нов Съвет на директорите.

Към 31 декември 2022 г., Съветът на директорите се състои от следните членове:

- Катя Стоянова
- Десислава Славчева
- Стефан Войнов

Изпълнителен Директор на Дружеството майка към 31 декември 2022 г. е Стефан Войнов.

Изпълнителен Директор на Дъщерното предприятие до 23 декември 2022 г. е Пламен Църноречки. Към 31.12.2022 г. Дъщерното дружество е без изпълнителен директор. От 01.02.2023 г. изпълнителен директор на Дъщерното Дружество е Стефан Войнов.

Групата не притежава собствени акции.

Възнагражденията, получени от членовете на Съвета на Директорите и Изпълнителния Директор на „Булгартел“ АД през 2022 г. са общо 166 хил. лв.

Годишно възнаграждение	2022 г.
Стефан Войнов - изп. директор и член на СД	71 467
Катя Стоянова - член на СД	23 822
Десислава Славчева - член на СД	23 822
Пламен Църноречки - изп. директор и член на СД (до 04.04.2022 г.)	30 345
Ирена Узунова- член на СД (до 04.04.2022 г.)	10 115
Моника Александрова - член на СД (до 04.04.2022 г.)	6 075

През годината няма придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на съвета акции и облигации на Групата.

Членовете на съвета нямат специални права да придобиват акции и облигации на Групата.

Участието към 31.12.2022 г. на членовете на Съвета на Директорите на Булгартел АД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети, е както следва:

- Катя Стоянова: КаЯа Ре ЕООД - Управител и едноличен собственик на капитала; ИнфраИнвест Партнерс ООД - Управител и съдружник.
- Десислава Славчева – няма участия в капитала на дружества с повече от 25%, както и участие в управление
- Стефан Войнов: НЕТ ИНВЕСТМЪНТ ООД – Управител и съдружник; Виа Сمارт Инвестмънт ЕООД - Едноличен собственик на капитала.

Булгартел АД не е сключвало каквито и да е договори по смисъла на чл.240б от Търговския закон.

Булгартел АД

Годишен консолидиран доклад за дейността

31 декември 2022 г.

VIII. НАЛИЧИЕ НА КЛОНОВА МРЕЖА

Групата няма клонове.

IX. ИЗПОЛЗВАНИ ОТ ГРУПАТА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Групата не е използвала специфични финансови инструменти през 2022 г. за хеджиране на рисковете от промяна на валутни курсове, лихвени нива или парични потоци. Информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти е оповестена в годишния финансов отчет. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено във финансовия отчет.

Дата: 29 март 2023 г.

Стефан Войнов
Изпълнителен директор
Булгартел АД

ГОДИШНА КОНСОЛИДИРАНА НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

ЗА 2022 ГОДИНА

**Приета на заседание на Съвета на директорите на БУЛГАРТЕЛ АД с Протокол от
29.03.2023 г.**

Настоящата нефинансова декларация представя информация относно бизнес модела на Групата, както и описание на политиките, които тя следва по отношение на екологичните и социалните въпроси, както и целите, рисковете, задачите и показателите за резултатите от дейностите, свързани с тези въпроси.

КРАТКО ОПИСАНИЕ НА БИЗНЕС МОДЕЛА – АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ И ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ, ЦЕЛ, ВИЗИЯ И СТРАТЕГИЯ

Статут на Групата

Групата на Булгартел (Групата) се състои от Булгартел АД и дъщерно дружество Булгартел-Скопие ДООЕЛ.

Булгартел Скопие ДООЕЛ е търговско дружество, регистрирано в Централния регистър на Република Северна Македония на 03.12.2008 г. под номер 643867. Изпълнителен Директор на Дъщерното предприятие до 23 декември 2022 г. е Пламен Църноречки. Към 31.12.2022 г. дружеството е без изпълнителен директор. От 01.02.2023 г. Изпълнителен директор на Дъщерното дружество е Стефан Войнов.

Булгартел АД е акционерно дружество, действащо в съответствие с разпоредбите на Търговския закон и другите нормативни актове на Република България. Групата е със статут на самостоятелно юридическо лице по българското право, отделно от своите акционери. Собственици на капитала на Групата са с по 50% Булгартрансгаз ЕАД и Електроенергиен системен оператор ЕАД.

Крайният собственик на Групата е Българската държава чрез Министерство на енергетиката чрез Български Енергиен Холдинг ЕАД.

Седалище и адрес на управление

Седалището на дружеството майка е в Република България, град София и адрес на управление: гр. София, жк. Дървеница бл. 19 бизнес сграда Кинтекс офис Булгартел.

Седалище и адрес на управление на Булгартел Скопие ДООЕЛ – Р Северна Македония, гр. Скопие, бул. Яне Сандански № 64.

Органи за управление на предприятието майка

Булгартел АД се управлява по едностепенната система за управление със следните органи за управление:

- Общо събрание
- Съвет на директорите.

Предмет на дейност на Групата

- Търговска, маркетингова и инженерингова дейност по далекосъобщенията;
- Изграждане, използване и поддръжка на далекосъобщителни мрежи и информационни системи;

- Предоставяне на далекосъобщителни и информационни услуги;

Лицензионна дейност

Компанията майка изпълнява своите дейности в обхвата на следните лицензии, издадени от Комисията за регулиране на съобщенията:

Издадени лицензии от Комисия за енергийно и водно регулиране	
Номер	Предмет
№ 217-05834 от 17.11.2015 г.	Осъществяване на далекосъобщения чрез обществена далекосъобщителна мрежа за пренос на данни без използване на ограничен ресурс и предоставяне на далекосъобщителни услуги чрез нея на територията на Република България
№ 00012 от 22.12.2008 г.	Удостоверение по чл. 77, ал. 2 от Закона за електронните съобщения: - Предоставяне на електронни съобщителни мрежи и услуги - Изгражда, използва и се разпорежда с електронни съобщителни мрежи и съоръжения; - Договаря и получава достъп до и взаимно свързване с мрежи на други предприятия, които предоставят обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

В Булгартел АД действа сертифицирана система за управление по стандарт БДС ISO 9001:2015 с област на приложение „Проектиране и развитие, експлоатация, наблюдение и поддържане на оптична мрежа и предоставяне на услугите: отдаване под наем на национални и международни линии под наем, пренасяне на данни и достъп до Интернет“, както и ISO 27001:2013 за “Управление сигурността на информацията”. В съответствие със Закона за защита на личните данни, дружеството майка е регистрирано като Администратор на лични данни с регистрационен № 50074.

В интернет пространството компанията майка притежава *web адрес* „bulgartel” в домейните .bg, .net, .info, .biz, .org.

Основни цели и визия на Групата

- ✓ Осигуряване на висококачествен, надежден и достъпен пренос на данни и интернет;
- ✓ Реализиране на добра и справедлива печалба от предоставяните услуги;
- ✓ Удовлетворяване на нуждите от електронни съобщителни услуги на международни и български телекомуникационни оператори, както и на стратегически партньори от бизнес сегмента.
- ✓ Развитие на Групата като значим национален и регионален телекомуникационен оператор, предоставящ услуги върху технологично съвременна оптична и далекосъобщителна мрежа в следните модели:

- Carrier to Carrier - wholesale (трансграничен пренос) с международни оператори;
- Carrier to OLO/ISP – големи клиенти със собствена разпределителна мрежа на територията на страната (други лицензирани оператори);
- Corporate – корпоративни клиенти с необходимост от директна свързаност и/или трансфер на относително голям обем данни (основно за стратегически партньорства);
- ✓ Развитие и утвърждаване на Групата като доставчик на електронни съобщителни и информационни услуги, използвайки наличната кабелна инфраструктура на Булгартел АД, Булгартрансгаз ЕАД и ЕСО ЕАД.
- ✓ Утвърждаване позициите на Групата като важен фактор на националния и регионалния пазар на едро. Увеличаване и поддържане на значителен пазарен дял в обслужване на транзитния телекомуникационен трафик по направление Европа – Ближкия Изток и Европа - Балкански регион;
- ✓ Утвърждаване на Групата като алтернативен телеком на пазара за стратегически корпоративни клиенти.
- ✓ Оптимизиране и разширяване на бизнеса на територията на Балканите в посока изграждане и разширение на географски алтернативни телекомуникационни мрежи с всички съседни държави – Турция, Гърция, Република Северна Македония, Сърбия и Румъния. Създаване нови и развитие на съществуващи дългосрочни партньорства с други международни оператори.
- ✓ Участие в бизнес с висока добавена стойност – телекомуникационна свързаност, инфраструктурно изграждане (структурно проектиране и изпълнение), иновативни услуги, управление и използване на комуникациите в проектите за газова свързаност със съседните държави.

ОПИСАНИЕ НА ПОЛИТИКИТЕ, КОИТО ГРУПАТА Е ПРИЕЛА ПО ОТНОШЕНИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ ВЪПРОСИ И ВЪПРОСИТЕ СВЪРЗАНИ С УПРАВЛЕНИЕТО НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Въпроси свързани със служителите и правата на човека

Равенството между мъжете и жените е основно право, обща ценност на Европейския съюз (ЕС) и необходимо условие за постигане на целите на Съюза за растеж, заетост и социално сближаване. Голям брой европейски законодателни текстове са посветени на равенството между жените и мъжете. Това са предимно различни директиви и разпоредби, които се отнасят до достъпа до заетост, равното заплащане, защитата на майчинството, родителския отпуск, социалното осигуряване и др.

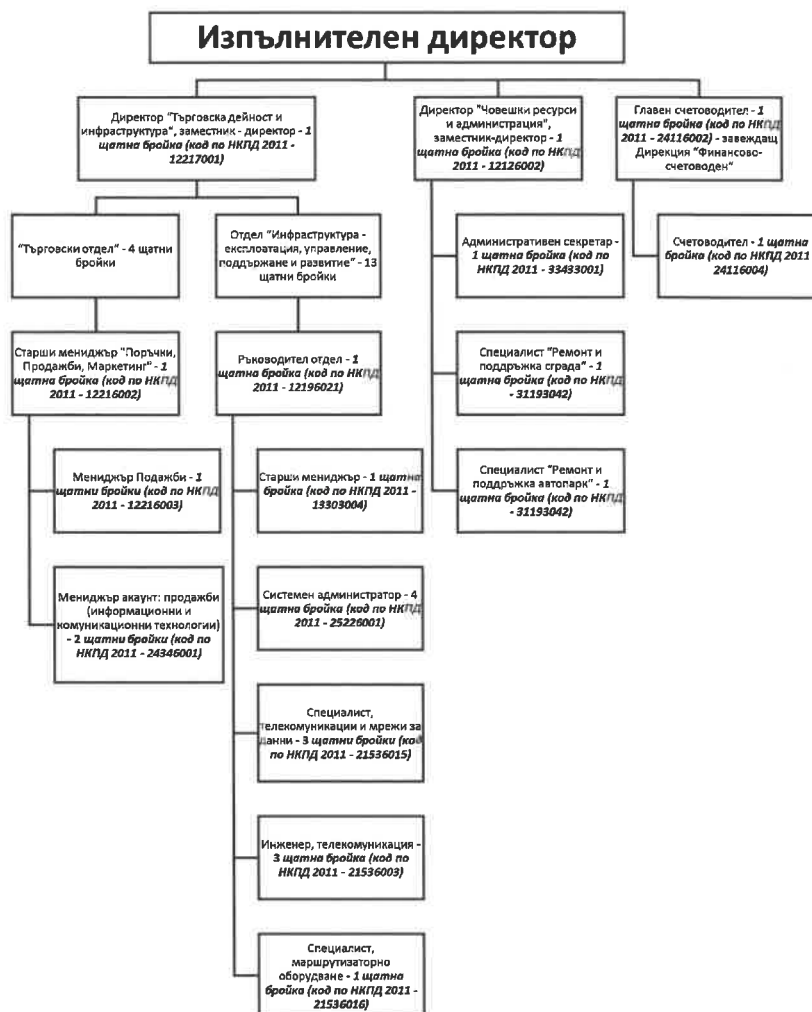
В Групата не се допуска дискриминация и неравностойно третиране на мъжете и жените при определяне и договаряне на техните индивидуални работни заплати. На всички

работници и служители, независимо от пола, от расова принадлежност, вероизповедание, етнически произход, увреждания, възраст и т.н. са предоставени възможности за работа, социален просперитет и професионално развитие.

Организационна структура

Компанията майка е малка фирма, в която към момента след направени промени в структурно-организационната структура работят 12 служители на щат.

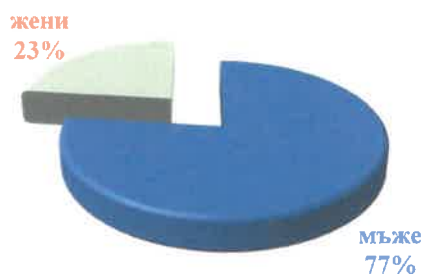
Структурата е разработена на база фирмените цели и стратегии, стоящи пред компанията майка и е с щат 24 човека. Последната утвърдена и актуална структура на компанията е приета с Решение на Съвета на директорите на Булгартел АД с Протокол № 14-2022 от 07.06.2022 г.

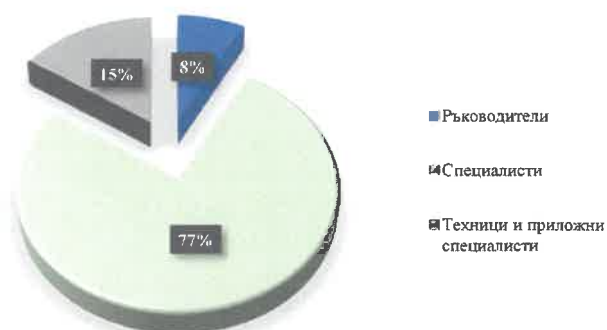
В „Булгартел Скопие“ ДООЕЛ няма назначени служители.

Разпределението на персонала по групи съгласно НКПД, пол и възраст е посочен в графиките по-долу:

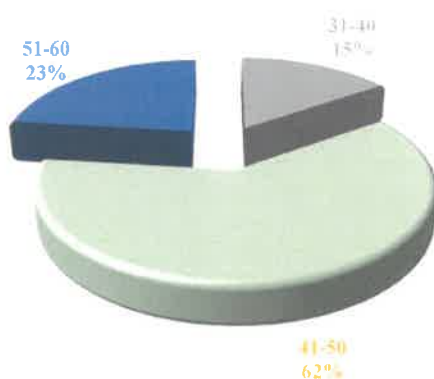
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕРСОНАЛА ПО ПОЛ

Разпределение на персонала по групи съгласно НКПД

ВЪЗРАСТ

Политики по управление на човешките ресурси

В компанията майка се прилагат политики по управление на човешките ресурси, обхващащи подбора, назначаването, обучението, повишаването на квалификацията и социалната програма. Политиките се осигуряват чрез разработени и утвърдени:

„Правила за подбор и назначаване на персонала в Булгартел АД – чрез тях е формулирана еднаква методология, която да осигури ефективност, ефикасност и пълна прозрачност на процеса по набиране и подбор на персонал;

„Правилник за вътрешния ред в Булгартел АД – чрез правилата е постигнато подобряване на работата и трудовата дисциплина с оглед постигането на оптимални резултати в изпълнение на поставените пред Групата цели и предотвратяване на всяка форма на дискриминация и неравностойно третиране на работниците и служителите.

Корпоративна политика

Ръководителите и служителите на Булгартел АД се ръководят от личната почтеност и професионалната етика при вземането на решения и осъществяване на дейността си.

В компанията майка е приет и се прилага „Етичен кодекс“, който по своята същност полага рамката, в която работят всички служители, както и ценностите, които те трябва да пазят.

Етичните правила определят нормите за поведение на работниците и служителите в Булгартел АД и имат за цел да повишат общественото доверие в техния професионализъм и морал, да определи етичните стандарти за професионалната дейност на работниците и служителите, както и да подпомогне изграждането и укрепването идентичността на Групата.

За всяко звено са разработени и утвърдени функционални характеристики, определящи основните функции на структурното звено, неговото структурно взаимодействие с останалата част от организационната структура на компанията.

Всички работници и служители на Булгартел АД са профилирани като професионална компетентност, съгласно утвърдените длъжностни характеристики на компанията.

Длъжностните характеристики са ключов инструмент за управление на изпълнението и на съответния процес, за който отговарят работниците и служителите.

Компетентност, обучения и безопасни условия на труд на персонала

Важен фактор за осъществяване на дейността на Групата и постигането на нейните цели е поддържане нивото на компетентността на персонала, които включват съвкупност от знания, умения и способности за изпълнение на задълженията, произтичащи от целите на Групата. Групата се стреми да осигурява провеждане на обучения, включително и на задължителни такива по силата на нормативни актове. Те гарантират поддържането на знанията и уменията на служителите и ръководителите от структурните звена.

Програмата за обучение на персонала е насочена основно към повишаване квалификацията на техническия състав. Към момента Групата разполага с висококвалифицирани специалисти, част от тях са преминали курсове за получаване на степен Cisco Professional и необходимото обучение за работа с наличното DWDM оборудване на Infinera.

В Булгартел АД има създадени органи по безопасност и здраве съгласно чл.2 от Наредба № 3/27.07.1998 г. за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в предприятията за организиране изпълнението на дейностите, свързани със защитата от професионалните рискове и превенция на тези рискове (Загл. изм. - ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.);

През 2022 г. са извършени обучения на длъжностните лица по чл. 24 на Закона за здравословни и безопасни условия на труд, лицата провеждащи инструктажи.

Редовно и в срок са организирани и провеждани обучения и проверка на знанията по „Правилник за безопасност и здраве при работа в електрически уредби и по електрически мрежи“.

Разработени са и са утвърдени вътрешни контролирани документи (инструкции, правила, програми и други), свързани със здравето и безопасността при работа. Персоналът е запознат и спазва тези документи;

През 2022 г. е осигурено обслужване на Групата майка от Служба по трудова медицина; Извършва се периодична оценка на риска във връзка с Наредба 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценката на риска и запознаване на съответният служител с оценката на риска. Периодично се замервани факторите на работната среда;

За 2022 г. в компанията майка не са регистрирани случаи на трудова злополука.

Социална политика

Компанията майка има ясна социална политика, която се актуализира ежегодно и се представя във вид на социална програма. Тя се обсъжда на общо събрание на колектива, след което се издава Заповед на Изпълнителния директор за предоставяне на съответните социални придобивки.

АНТИКОРУПЦИОННИ ПРОЦЕДУРИ

За гарантиране на прозрачното управление и отчетност на дейността на Групата е създадена организация за превенция и противодействия с корупцията.

С разработените в компанията майка процедури е регламентирано сигнализирането, проверката, разкриването и докладването на административни слабости, пропуски и нарушения, които създават предпоставки за корупция, измами и нередности.

Въведена е процедура за регистриране и работа по сигнали за корупция, нередности, измами и злоупотреби и/или конфликт на интереси и за защита на лицата, подали такива.

Булгартел АД

Годишна консолидирана нефинансова декларация

31 декември 2022 г.

На интернет портала на компанията майка са предоставени възможности за подаване на сигнали за корупция, създадени чрез публично достъпна контактна форма в раздел Контакти – Сигнали и жалби.

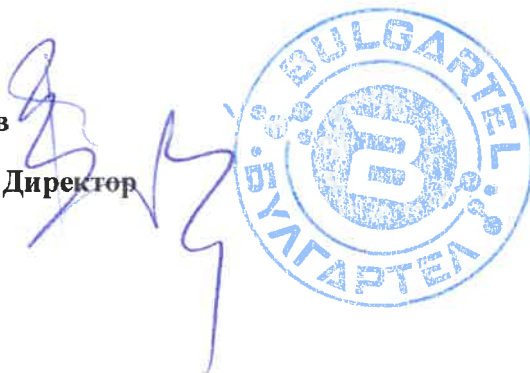
За 2022 г. няма подадени сигнали в обявените места, за корупционни прояви, злоупотреби със служебно положение и конфликт на интереси.

ЕКОЛОГИЧНИ ПОЛИТИКИ

Групата не оказва вредно въздействие върху компонентите на околната среда, при извършване на основната си дейност.

Стефан Войнов

Изпълнителен Директор
Булгартел АД

29.03.2023 г.

Грант Торнтон ООД
адрес: бул. Черни връх № 26, 1421 София
адрес: ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна
тел.: (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
факс: (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
ел. поща: office@bg.gt.com
уеб сайт: www.grantthornton.bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на
Булгартел АД
кв. Дървеница, бл. 19
Сграда Кинтекс
Офис Булгартел
1756 София, България

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Булгартел АД и неговото дъщерно дружество Булгартел Скопие ДООЕЛ, Република Северна Македония („Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 г. и консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, включващи и обобщено оповестяване на същественияте счетоводни политики.

По наше мнение, с изключение на ефекта от въпроса, описан в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният консолидиран финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2022 г., нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на квалифицирано мнение

Както е посочено в пояснение 6. Машини и съоръжения към консолидирания финансов отчет, към 31 декември 2022 г. Групата отчита в стойността на позиция „Машини и съоръжения“ разходи за придобиване на нетекущи активи на стойност 1 149 хил. лв. Тази сума е отчетена през предходни периоди във връзка с изграждане на оптично трасе на територията на Република Северна Македония. Ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства за възстановимата стойност на тези активи, за да придобием разумна степен на сигурност относно стойността им и да определим дали са необходими корекции в тяхната стойност.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие

Обръщаме внимание на пояснение 2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет във финансовия отчет, в което се посочва, че консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие. Към 31 декември 2022 г. собственият капитал на предприятието майка е в размер на 1 834 хил. лв. и е под размера на акционерния капитал, който е 2 946 хил. лв.

Съгласно чл. 252, ал.1 от Търговския закон предприятието майка следва до една година да предприеме мерки за привеждане на капитала в съответствие с изискванията на националното законодателство. Тези обстоятелства показват наличието на несигурност, която може да породите съмнение относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на собствениците и други източници на финансиране.

Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, в т.ч. нефинансова декларация и другата изискуема информация съгласно чл. 61 ал. (3) от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия, изготвени от ръководството съгласно Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ от настоящия доклад, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно посочения в този раздел въпрос. Съответно ние не сме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа съществено неправилно докладване във връзка с този въпрос.

Отговорност на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността и, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне;
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на консолидирания доклад за дейността, в т.ч. консолидираната нефинансова декларация, консолидираната декларация за корпоративно управление и друга изисквана информация съгласно чл. 61 ал. (3) от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във

формирание на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет“ по-горе;
- (б) докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания;
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която то функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността с изключение на ефекта описан в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ в „Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет“;
- (г) консолидираната нефинансова декларация е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на чл. 48 от Закона за счетоводството.

Марий Апостолов
Управител

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита

03 април 2023 г.
България, гр. София, бул. Черни връх №26

Консолидиран отчет за финансовото състояние

	Пояснение	31 декември 2022 г. хил. лв.	31 декември 2021 г. хил. лв.
Активи			
Нетекущи активи			
Машини и съоръжения	6	6 441	6 873
Активи с право на ползване	7	1 124	1 406
Нематериални активи	8	22	27
Други нетекущи вземания	9	362	410
Нетекущи активи		7 949	8 716
Текущи активи			
Материални запаси	10	220	207
Търговски и други вземания	11	723	431
Търговски вземания от свързани лица	26	6	9
Парични средства	12	673	639
Текущи активи		1 622	1 286
Общо активи		9 571	10 002

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 29 март 2023 г.

Съставил:

/Васил Аврамов/

Изпълнителен директор:

/Стефан Войнов/

С одиторски доклад от дата: 03 април 2023 г.

Марий Апостолов
Управител
Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за финансовото състояние (продължение)

	Пояснение	31 декември 2022 г. хил. лв.	31 декември 2021 г. хил. лв.
Собствен капитал и пасиви			
Собствен капитал			
Акционерен капитал	13.1	2 946	2 946
Резерв от преоценка на нефинансови активи	13.2	155	155
Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи	13.3	-	(11)
Резерв от преизчисление на чуждестранна дейност		20	6
Нагрупана загуба		(46)	(154)
Общо собствен капитал		3 075	2 942
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Получени заеми от свързани лица	26	1 851	2 210
Други нетекущи задължения	14	2 838	3 227
Пенсионни задължения към персонала	16.2	22	42
Задължения по лизингови договори	15	302	366
Отсрочени данъчни пасиви	17	79	68
Нетекущи пасиви		5 092	5 913
Текущи пасиви			
Получени заеми от свързани лица	26	359	-
Търговски и други задължения	14	858	987
Търговски задължения към свързани лица	26	31	37
Задължения по лизингови договори	15	64	60
Пенсионни и други задължения към персонала	16.2	92	63
Текущи пасиви		1 404	1 147
Общо пасиви		6 496	7 060
Общо собствен капитал и пасиви		9 571	10 002

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на
29 март 2023 г.

Съставил:

/Васил Аврамов/

Изпълнителен директор:

/ Стефан Войнов /

С одиторски доклад от дата: 03 април 2023 г.

Марий Апостолов
Управител
Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

	Пояснение	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Приходи от договори с клиенти	18	3 117	2 826
Приходи от лизингови договори	15.2	567	496
Печалба от продажба на нетекущи активи		-	9
Други приходи	19	66	34
Разходи за материали	20	(48)	(30)
Разходи за външни услуги	21	(1 910)	(1 763)
Разходи за персонала	16.1	(781)	(612)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	6, 7, 8	(753)	(764)
Други разходи	22	(21)	(8)
Печалба от оперативна дейност		237	188
Финансови разходи	23	(123)	(172)
Финансови приходи	23	12	12
Печалба преди данъци		126	28
Разходи от данък върху дохода	24	(18)	(4)
Печалба за годината		108	24
Друг всеобхватен доход:			
Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Курсови разлики от преизчисление на чуждестранни дейности		14	15
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи		11	2
Друг всеобхватен доход, нетно от данъци		25	17
Общо всеобхватен доход за годината		133	41

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 29 март 2023 г.

Съставил:
/Басил Аврамов/

Изпълнителен директор:
/Стефан Войнов/

С одиторски доклад от дата: 03 април 2023 г.

Марий Апостолов
Управител
Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал

Всички суми са представени в хил. лв.

Салдо към 1 януари 2022 г.	Акционерен капитал	Резерв от задължения по планове с дефинирани доходи	Резерв от преизчисления на чуждестранна дейност	Преоценъчен резерв на нефинансови активи	Натрупана загуба	Общо собствен капитал
Печалба за годината	2 946	(11)	6	155	(154)	2 942
Друг всеобхватен доход	-	-	-	-	108	108
Общо всеобхватен доход	2 946	11	14	-	-	25
Описан преоценъчен резерв	-	-	20	155	(46)	3 075
Салдо към 31 декември 2022 г.	2 946	-	20	155	(46)	3 075

Всички суми са представени в хил. лв.

Салдо към 1 януари 2021 г.	Акционерен капитал	Резерв от задължения по планове с дефинирани доходи	Резерв от преизчисления на чуждестранна дейност	Преоценъчен резерв на нефинансови активи	Натрупана загуба	Общо собствен капитал
Печалба за годината	2 946	(13)	(9)	156	(179)	2 901
Друг всеобхватен доход	-	-	-	-	24	24
Общо всеобхватен доход	-	2	15	-	-	17
Описан преоценъчен резерв	-	2	15	-	24	41
Салдо към 31 декември 2021 г.	2 946	(11)	6	155	(154)	2 942

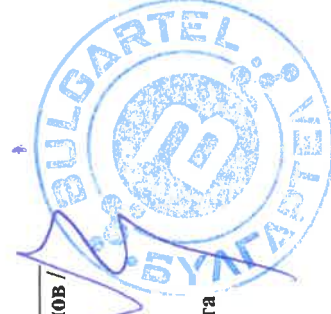
Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 29 март 2023 г.

Съставил: /Васил Аврамов/
Изпълнителен директор: /Стефан Войнов/

С одиторски доклад от дата: 03 април 2023 г.

Марий Апостолов
Управител
Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за паричните потоци

Пояснение	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	3 115	2 905
Плащания към доставчици	(2 097)	(1 683)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(691)	(547)
Плащания за данъци	(99)	(93)
Други плащания за оперативната дейност	(4)	(12)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	224	570
Инвестиционна дейност		
Придобиване на машини и съоръжения	(42)	(184)
Нетен паричен поток, използван в инвестиционна дейност	(42)	(184)
Финансова дейност		
Плащания по заем	27 (71)	(157)
Плащания по лизингови договори	27 (81)	(190)
Нетен паричен поток, използван във финансова дейност	(152)	(347)
Нетна промяна в парични средства	30	39
Парични средства в началото на периода	639	601
Ефект от промени във валутните курсове	4	(1)
Парични средства в края на периода	673	639

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 29 март 2023 г.

Съставил:

/Васил Аврамов/

Изпълнителен директор:

/Стефан Войнов/

С одиторски доклад от дата: 03 април 2023 г.

Марий Апостолов
Управител
Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Корпоративна информация

Основната дейност на Булгартел АД и неговото дъщерно предприятие Булгартел Скопие ДООЕЛ, притежавано 100% („Групата“) се състои в изграждане, използване и поддържане на далекосъобщителни мрежи и информационни системи и представянето на далекосъобщителни и информационни услуги.

Предприятието майка Булгартел АД има основен предмет на дейност търговска, маркетингова и инженерингова дейност по далекосъобщенията, изграждане, използване и поддържане на далекосъобщителни мрежи и информационни системи и представянето на далекосъобщителни и информационни услуги. Групата притежава обща лицензия за осъществяване на далекосъобщения чрез обществена далекосъобщителна мрежа за пренос на данни без използване на ограничен ресурс и предоставяне на далекосъобщителни услуги чрез нея (Удостоверение № 217-05834/17.11.2005 г.)

Булгартел АД е с капитал 2 946 хил. лв. разделен в 2 946 поименни непривилегировани акции с номинална стойност 1 000 лв., даващи право на един глас за всяка акция.

Собственици на капитала на Групата са, както следва:

Акционер	Брой акции	% от капитала
Булгартрансгаз ЕАД	1 473 бр.	50 %
Електроенергиен системен оператор ЕАД	1 473 бр.	50 %

Крайният собственик на Булгартел АД е Българската държава, чрез Министерство на енергетиката чрез Български Енергиен Холдинг ЕАД.

Групата е с адрес на управление в гр. София, жк. Дървеница, бл. 19, офис сграда „Кинтекс“.

Булгартел АД е акционерно дружество с едностепенна система на управление.

Към 31 декември 2022 г. Съветът на директорите се състои от следните членове:

1. Десислава Славчева
2. Катя Стоянова
3. Стефан Войнов

Изпълнителен директор на Предприятието майка към 31 декември 2022 г. е Стефан Войнов.

Към 31 декември 2022 г. персоналят на Групата се състои от 13 души.

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Предприятието майка Булгартел АД е изготвило и одитиран индивидуален финансов отчет на 07 март 2023 г.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Групата. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2021 г.), освен ако не е посочено друго.

На 21 февруари 2022 г. с указ на Президента на Руската Федерация (РФ), бяха признати като самостоятелни държави Донецката народна република и Луганската народна република. На 24 февруари 2022 г. Министерство на отбраната на РФ обяви „специална военна операция“ на територията на Република Украйна.

Военните действия получиха широко международно осъждане и множество държави наложиха санкции върху активи и операции, притежавани от Руската държава и определени лица. Инвазията предизвика бежанска криза от украински граждани.

Икономическите последици от военния конфликт в Украйна индикират за изключително сериозни ефекти върху цялостната глобална икономика. Цените на енергията и суровините се повишиха значително, утежнявайки допълнително инфлационния натиск от смущенията във веригата за доставки и от възстановяването от пандемията, предизвикана от Covid-19. Очаква се ценовите сътресения да окажат влияние и в световен мащаб. Войната в Украйна търпи негативно развитие и се очаква да се проточи за по-продължителен период от време, икономическите щети ще бъдат значими, като ще засегнат всички сектори на икономиката, както на България и Северна Македония, така и на ЕС. МВФ отбелязва, че санкциите срещу Русия оказват въздействие върху световната икономика и финансовите пазари, като ще има значителни странични ефекти и в други държави.

В много страни кризата поражда неблагоприятни сътресения както за инфлацията, така и за активността на фона на вече повишения ценови натиск. Централните банки внимателно наблюдават отражението на повишаването на международните цени върху вътрешната инфлация, с цел мониторинг и при необходимост да предприемане на подходящи, внимателно калибрирани ответни действия. Фискалната политика ще трябва да подкрепи най-уязвимите домакинства, за да компенсира нарастващите разходи за живот.

Групата няма клиенти или доставчици от Руска Федерация или Украйна, няма финансови активи или пасиви, деноминирани в руски рубли или украински гривни, съответно не е изложено на специфични валутни рискове или кредитни рискове от контрагента.

Във връзка с гореизложеното и с оглед на неяснотите относно ефекта на наложените санкции и ограничения Групата е извършило преглед на дейности, контрагенти и икономически взаимоотношения, които биха могли да бъдат изложени на риск. На база на извършения анализ Ръководството не е идентифицирало изложеност на валутен риск или риск от контрагента във връзка с тези събития. Тъй като ситуацията е изключително динамична ръководството на Групата не е в състояние да оцени надеждно влиянието на войната върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му през следващите отчетни периоди по отношение на общите ефект върху националната икономика, цените на енергийните ресурси, разходите за изграждане и поддържане на телекомуникационните съоръжения и др. елементи на веригата на доставка в телеком сектора, но счита, че е възможно да има негативно влияние. Това от своя страна би могло да доведе до промяна в балансовите стойности на активите на Групата, които във финансовия отчет са определени при извършването на редица преценки и допускания от

страна на ръководството и отчитане на най-надеждната налична информация към датата на приблизителните оценки.

Ръководството ще продължи да наблюдава потенциалните ефекти върху всички икономически отрасли и други държави в региона, като взема всички необходими мерки, за да ограничи потенциалните бъдещи негативни ефекти върху финансовото състояние и резултатите от дейността му.

Групата отчита нетна печалба за периода в размер на 108 хил. лв. (2021 г.: печалба 24 хил. лв.) и натрупана загуба в размер на 46 хил. лв. Към 31 декември 2022 г. собственият капитал на Групата е в размер на 3 075 хил. лв. и е над размера на акционерния капитал на Предприятието майка, който е 2 946 хил. лв.

Предприятието майка отчита индивидуална нетна печалба за периода в размер на 32 хил. лв. и натрупана загуба в размер на 1 267 хил. лв. Към 31 декември 2022 г. собственият капитал на предприятието майка е в размер на 1 834 хил. лв. и е под размера на акционерния капитал, който е 2 946 хил. лв.

Съгласно чл. 252, ал.1 от Търговския закон предприятието майка следва до една година да предприеме мерки за привеждане на капитала в съответствие с изискванията на националното законодателство. Тези обстоятелства показват наличието на несигурност, която може да породви съмнение относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на собствениците и други източници на финансиране.

Ръководството счита, че Групата може да продължи своята дейност като действащо предприятие в обозримо бъдеще и следователно, ще бъде в състояние да урежда пасивите си в нормалния ход на неговата дейност, без да е необходимо да реализира съществена част от активите си или да предприема други принудителни мерки.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Общи положения

Настоящият годишен консолидиран финансов отчет е изготвен съгласно приетата счетоводна политика в последния годишен консолидиран финансов отчет на Групата за годината, завършила на 31 декември 2022 г.

3.2. Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2022 г

Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС

- МСФО 3 Бизнес комбинации – извършена е актуализация на препратките към Концептуалната рамка с изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации, без да се променят по същество отчетните изисквания.
- МСС 16 Имоти, машини и съоръжения – изменение на стандарта по отношение на „Приходи преди привеждането на актива в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация“. Забранява се приспадането от стойността на даден имот, машини и съоръжения на всякакви приходи от продажба на произведена продукция, преди привеждането на този актив в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството. Вместо това предприятията признават приходите от продажбата на продукция и разходите за производството ѝ в печалбата или загубата.
- МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи – изменението касае промени в обременяващите договори. Разходите за изпълнение на договор се

прецизират, като се уточнява, че „разходите за изпълнение на договор“ включват „разходите, които са пряко свързани с договора“. Разходите, които са пряко свързани с договор, могат да бъдат или допълнителни разходи за изпълнението на този договор, или разпределение на други разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договорите.

- Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС
- МСФО 1 Прилагане за първи път на международните стандарти за финансово отчитане - Изменението позволява на дъщерно дружество, което прилага параграф Г16 (а) от МСФО 1, да оценява кумулативни разлики при прилагане за пръв път на МСФО, като използва стойностите, отчетени в консолидираните отчети от неговото предприятие майка, въз основа на датата на преминаване към МСФО на предприятието майка.
- МСФО 9 Финансови инструменти - Изменението изяснява кои такси включва предприятието, когато прилага теста „10%“ в параграф Б3.3.6 от МСФО 9 при оценка дали да отпише финансов пасив. Предприятието включва само такси, платени или получени между предприятието-кредитополучател, и заемодателя, включително такси, платени или получени или от предприятието, или от заемодателя, от името на другия.
- МСФО 16 Лизинг - Изменението на МСФО 16 премахва от илюстративните примери този пример за възстановяването от лизингодателя на подобрения на наети активи, за да се елиминира всяко потенциално объркване относно третирането на стимулите за лизинг, които могат да възникнат поради начина, по който стимулите за лизинг са илюстрирани в този пример.
- МСС 41 Земеделие - Изменението премахва изискването в параграф 22 от МСС 41 да се изключват данъчните парични потоци при измерване на справедливата стойност на биологичен актив, използвайки метода на настоящата стойност. Това изменение ще осигури съответствие с изискванията на МСФО 13.

3.3. Стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този годишен консолидиран финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2022 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовия отчет на Групата. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Групата през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС;
- Изменения на МСС 1 Представяне на финансовите отчети, МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводни политики, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводни приблизителни оценки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;

- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС;
- Изменения на МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г. Все още не са приети от ЕС;

Изменения в МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., не са приети от ЕС.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 Представяне на финансови отчети. Групата е приела да представи консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В консолидирания отчет за финансово състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

В консолидирания отчет за финансовото състояние не са представени два сравнителни периода, защото Групата не е преизчислявала ретроспективно позиции във финансовия отчет в резултат на грешки или промяна на счетоводна политика и не е рекласифицирала позиции в консолидирания финансов отчет през 2022 г.

4.3. База за консолидация

В консолидираният финансов отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и дъщерното предприятие към 31 декември 2022 г. Дъщерно предприятие е това предприятие, което се намира под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано,

и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Дъщерното предприятие има отчетен период, приключващ на 31 декември.

Всички вътрешно групови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешно групови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерното предприятие са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

4.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

При трансформация на балансовите позиции на дъщерното дружество Булгартел Скопие ДООЕЛ са приложени следните заключителни курсове на македонския денар към лева:

- 31 декември 2022 г. – 31.4415 македонски денар/лева
- 31 декември 2021 г. – 31.485 македонски денар/лева

Резултатите и финансовата позиция на всички предприятия в Групата (никое, от които няма валута на свръхинфлационна икономика), които имат функционална валута, различна от валутата на представяне на Групата се преоценяват по валутата на представяне по следния начин:

- Активите и пасивите от всеки представен финансов отчет в консолидирания отчет за финансовото състояние се преизчисляват по заключителен курс към датата на консолидирания отчет за финансово състояние;
- Приходите и разходите от всеки представен отчет в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход се преизчисляват по курса към датата на сделката или по средни валутни курсове; и

Всички курсови разлики, възникнали в резултат на преизчисляването, се признават в друг всеобхватен доход.

4.5. Приходи от договори с клиенти

Основните приходи, които Групата генерира са свързани с приходи от предоставяне на услуги, като отдаване под наем на национални и международни линии, телекомуникационни услуги за пренос на данни, насложени IP услуги и други.

За да определи дали и как да признае приходи, Групата използва следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение

3 Определяне на цената на сделката

4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение

5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Групата удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Групата признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в консолидирания отчет за финансовото състояние. По същия начин, ако Групата удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, тя признава в консолидирания отчет за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Признаване и оценка на приходите от договори с клиенти

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърли на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Групата извършва преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Групата признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво консолидиран договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху консолидирания финансов отчет.

Договорите с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Групата взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху

добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Групата признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Групата разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива).

Търговски вземания и активи по договори

Вземането представлява правото на Групата да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Активът по договор е правото на Групата да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите Групата изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно.

Пасиви по договори

Като пасив по договор Групата представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлежат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 Финансови инструменти.

4.5.1. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо метода на ефективната лихва, съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.5.2. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятия се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране), когато има значителна сигурност, че Групата ще получи финансирането и ще изпълни условията, при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да обезщети Групата за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите. Финансиране, целящо да компенсира Групата за направени

разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

4.6. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им. Разходите за гаранции се признават и се приспадат от свързаните с тях провизии при признаването на съответния приход.

4.7. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”.

Когато са получени заеми без конкретно целево предназначение и те са използвани за придобиването на един отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират, се определя чрез прилагане на процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е средно претеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на Групата, които са непогасени през периода, като се изключат заемите, получени специално за целите на придобиване на един отговарящ на условията актив.

4.8. Нематериални активи

Нематериални активи включват програмни продукти, патенти, лицензии и търговски марки. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата. Средният остатъчен полезен живот на нематериалните активи на Групата е 6 години.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2-5 години
- Лицензии 20 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Групата е в размер на 700 лв.

4.9. Машини и съоръжения

Машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на оптични кабелни линии и машини и оборудване се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Преоценките се извършват при спазване на следната периодичност на преоценката:

- когато справедливата стойност на активите търпи само незначителни промени, преоценката се прави на всеки три години;
- когато справедливата стойност на машини и съоръжения се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката им се извършва на по-кратки интервали от време, така че балансовата стойност на актива да не се различава съществено от справедливата му стойност.

Честотата на последващите преоценки при прилагане на модела на преоценка зависи от това дали балансовата стойност съществено се различава от справедливата стойност на даден преоценен актив към края на отчетния период.

В тази връзка, при извършване на годишната инвентаризация в края на отчетния период (края на финансовата година) Групата преглежда машините и съоръженията за индикации, че тяхната балансова стойност значително се различава от справедливата им стойност.

Справедливите стойности са:

- за машини, съоръжения и оборудване с неспециализиран характер – пазарната цена, определена чрез оценка;
- за машини, съоръжения и оборудване със специализиран характер (специфични за бранша, за които липсват доказателства за пазарната им стойност, тъй като рядко са обект на покупко-продажба) – амортизирана възстановима стойност, определена от оценители.

Когато се преоценява даден актив към датата на преоценката цялата натрупана до момента амортизация се третира по следния начин:

- Отписва за сметка на брутната балансова (отчетна) стойност на актива, а балансовата стойност на актива се преизчислява спрямо преоценената стойност на актива.

Последващите разходи, свързани с определен актив от машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Последващото оценяване на компютърни системи, оборудване и (транспортни средства) леки автомобили се извършва въз основа на цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Оптични кабелни линии	30 години
• Машини и оборудване	7-10 години
• Транспортни средства	5 години
• Стопански инвентар	3-7 години
• Компютри	2 години
• Активи с право на ползване	до 15 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ (загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Групата е в размер на 700 лв.

4.10. Лизинг

Групата като лизингополучател

За всеки нов сключен договор Групата преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Групата извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Групата има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Групата има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Групата оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Групата като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Групата, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Групата амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Групата също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Групата оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Групата.

За да определи диференциалния лихвен процент, Групата използва, когато е възможно, приложимият лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Групата ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Групата е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията по лизингови договори са представени на ред Задължения по лизингови договори, с изключение на падежирали вноски, които се представят на ред търговски и други задължения.

При определянето на стойността на активите и пасивите по лизинговите договори Групата не е взела предвид опциите за удължаване, поради големия срок на договорите, спецификата на активите и отдалечеността във времето.

Групата като лизингодател

Като лизингодател, Групата класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Групата и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Групата, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“. Групата реализира приходи от отдаване под наем на оптични влакна. Приходите от наем се признават на линейна база за срока на лизинговия договор.

Договори за право на ползване на активи – оптични влакна

Групата е сключила дългосрочни договори за предоставяне на неотменими права на ползване на оптични влакна на клиенти в качеството си на лизингодател по оперативен лизинг. Съгласно сключените договори, цената е получена авансово и е отчетена като „предплатени услуги от клиенти“ на ред „Търговски и други задължения“ в отчета за финансовото състояние. Приходът от предоставените под наем влакна се признава като текущ приход на линейна база за срока, за който активите са предоставени за ползване на клиентите, на ред „Приходи от договори с клиенти“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.11. Тестове за обезценка на нематериални активи, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.12. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив на едно предприятие и финансов пасив или инструмент на собствения капитал на друго предприятие.

Финансов актив е всеки актив, който е представлява: парични средства, капиталов инструмент на друго предприятие, договорно право да се получат или разменят при потенциално благоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на Групата и е недериватив, при който то може или ще получи променлив брой от своите капиталови инструменти, или дериватив, който може или ще бъде уреден, чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой собствени капиталови инструменти.

Финансов пасив е всеки пасив, които представлява: договорно право да се предоставят или разменят при потенциално неблагоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на издателя и е недериватив, при който Групата може или ще получи променлив брой от капиталовите инструменти на предприятието, или дериватив, който може или ще бъде уреден, по начин, различен от размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой капиталови инструменти на предприятието.

4.12.1. Финансови инструменти

Първоначално признаване и класификация

Групата първоначално признава финансов актив в момента, в който стане страна по договорно споразумение, и го класифицира съгласно бизнес модела за управление на финансови активи и характеристиките на договорените парични потоци.

Групата класифицира своите финансови активи, съобразно последващото им оценяване в три категории: „финансови активи, оценявани по амортизирана стойност“, „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, или „финансови активи, оценявани по справедлива стойност пред печалба или загуба“, както това е уместно, съгласно договорните условия по инструментите и установените бизнес модели в Групата, в съответствие с МСФО 9.

Бизнес моделът на Групата за управление на финансови активи се отнася до начина, по който управлява финансовите си активи, за да генерира парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще бъдат резултат от събирането на договорните парични потоци, продажбата на финансовите активи или и двете.

Ръководството на Групата е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица, се държат от Групата с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви (прилаган бизнес модел). Тези финансови активи се класифицират и оценяват последващо по амортизирана стойност.

Първоначално оценяване

Първоначално всички финансови активи, с изключение на търговските вземания, се оценяват по тяхната справедлива стойност, плюс преките разходи по транзакцията, в случай, че не се отчитат по справедлива стойност в печалбата и загубата, когато се признават първоначално нето от разходите по сделката. Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране и за които Групата прилага практически целесъобразната мярка по МСФО 15 в това отношение, се оценяват първоначално по съответната цената на сделката, в съответствие с МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата

Последващо оценяване и представяне

За целите на последващото оценяване и представяне финансовите активи се класифицират в една от следните категории: „финансови активи, оценявани по амортизирана стойност“ (дългови инструменти), „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с рекласифициране на натрупаните печалби и загуби (дългови инструменти), „финансови активи, определени по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, без рекласифициране на натрупани печалби и загуби при отписване“ (капиталови инструменти) или „финансови активи,

оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата“ (дългови и капиталови инструменти).

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория включва парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица и предоставени заеми. Тази категория финансови активи е най-съществена за Групата.

Групата оценява и измерва финансовите активи по амортизирана стойност, ако са изпълнени и двете от следните условия:

- Финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел с цел да се държат финансови активи с цел събиране на договорни парични потоци;
- Договорените условия на финансовия актив водят до определени дати на паричните потоци, които са единствено плащания на главници и лихви върху неизплатената главница.

Последващото оценяване се извършва, по метода на „ефективната лихва“, чрез който приходите от лихви се изчисляват, като ефективният лихвен процент се прилага към брутната балансова стойност на инструментите. За закупени или създадени активи, с първоначална кредитна обезценка и такива с призната впоследствие кредитна обезценка, се прилага, съответно, коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент и ефективния лихвен процент, но по амортизираната стойност на актива.

Финансовите активи в тази категория се подлагат на преглед за обезценка към датата на всеки консолидиран финансов отчет на Групата, като промените се отразяват в печалбата или загубата.

Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан, променен или обезценен.

- **Търговски вземания**

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Групата държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Отписване

Финансов актив (или, където е приложимо, част от финансов актив или част от група подобни финансови активи) се отписват в случаи когато договорните права върху паричните потоци от актива са изтекли или Групата е прехвърлила правата си за получаване на парични потоци от актива или е поело задължението да изплати изцяло получените парични потоци без съществено забавяне на трета страна по споразумение "прехвърляне".

При отписване на финансов актив в неговата цялост разликата между 1) балансовата стойност (измерена към датата на отписване) и 2) полученото възнаграждение (включително всеки нов актив, получен без новото поемане на нов пасив) се признават в печалбата или загубата.

Когато Групата е прехвърлила правата си за получаване на парични потоци от актив или е сключила споразумение за прехвърляне, то оценява дали и в каква степен са запазени рисковете и ползите от собствеността. Когато нито прехвърли, нито запази съществено всички рискове и ползи от актива, нито прехвърли контрола върху актива, Групата продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото му участие. В този случай Групата признава свързан пасив. Прехвърленият актив и свързаният с него пасив се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Групата е запазила.

Обезценка на финансови активи

Инструментите, които попадат в обхвата на изискванията за определяне на очакваните кредитни загуби на МСФО 9, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Групата разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)

„Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Групата и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Към 31.12.2022 г. Групата е използвала модел за обезценка на база дисконтирани парични потоци чрез определен дисконтов фактор за възстановимата стойност на вземанията.

За търговските вземания и активите по договори, произтичащи от сделки в обхвата на МСФО 15, които не съдържат съществен компонент на финансиране Групата прилага опростен подход в съответствие с МСФО 9, като признава провизия за загуба от обезценка за очаквани кредитни загуби въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Групата прилага матрица, чрез която се изчисляват очакваните кредитни загуби по търговски вземания. За изходни данни относно търговските вземания, Групата използва натрупания си опит в областта на кредитните загуби по такива инструменти, за да оцени очакваните кредитни загуби. Ползваните исторически данни са за периоди от 3 до 5 години назад.

Към всяка отчетна дата Групата определя стойността на обезценката за всеки инструмент в размер, равен на очакваните загуби през целия живот, ако кредитният риск за този финансов инструмент се е увеличил значително от момента на първоначалното признаване.

В случай, че към отчетната дата, кредитният риск върху даден финансов инструмент не се е увеличил значително спрямо момента на първоначалното признаване, обезценката за този финансов инструмент е в размер равен на очакваните 12-месечни кредитни загуби.

Допълнителни оповестявания, свързани с обезценката на финансови активи, се съдържат и в следните бележки:

- Търговски и други вземания
- Вземания от свързани лица

4.12.2. Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценка

Групата признава в отчета за финансовото си състояние финансов пасив само когато стане страна по договорни клаузи на финансовия инструмент.

При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като: „финансови пасиви, оценявани впоследствие по амортизирана стойност“ (заеми и привлечени средства, търговски и други задължения) или като „финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалба или загубата“.

Първоначалното признаване става на датата на уреждане и се извършва по справедлива стойност плюс, в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата разходи, директно относими към придобиването или издаването на финансовия пасив. Таксите за управление на получените заеми се разсрочват за периода на ползване на заемите, чрез използване на метода на ефективния лихвен процент и се включват в амортизираната стойност на заемите.

Финансовите пасиви на Групата включват банкови заеми, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Според срока им на погасяване финансовите пасиви се класифицират на дългосрочни и краткосрочни.

Последващо оценяване

Последващата оценка на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както е описано по-долу:

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включват финансови пасиви, държани за търгуване, и финансови пасиви, определени при първоначалното им признаване по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се класифицират като държани за търгуване, ако са направени с цел обратно изкупуване в близко бъдеще.

Печалбите или загубите от пасиви, държани за търгуване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Финансовите пасиви, определени при първоначалното им признаване по справедлива стойност в печалбата или загубата, се определят на първоначалната дата на признаване и само ако са изпълнени критериите в МСФО 9.

Групата не е определила финансови пасиви като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност

Категория „финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност“ включва получени заеми, търговски задължения и други задължения, при които Групата е станала страна по договор или споразумение и които следва да бъдат уредени в нетно парични средства. Тази категория е с най-съществен дял за финансовите инструменти на Групата и за нея като цяло.

Получените заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Групата. Те са отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, нетно от разходите по получаването на заемите. Преки разходи по сделката се отнасят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва. Амортизираната стойност се изчислява, като се вземе предвид всяка отстъпка или премия при придобиването, също такси или разходи, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Разходите (изчислени чрез използването на метода на ефективната лихва) се включва като финансови разходи в отчета за печалбата или загубата и други всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

За финансовите пасиви, които се отчитат по амортизирана стойност, печалбата или загубата се признава в печалбата или загубата за периода, когато финансовият актив или финансовият пасив се отписва или обезценява и чрез процеса на амортизиране.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите, се признават, когато дивидентите са одобрени на Общото събрание на акционерите.

Отписване

Групата отписва финансов пасив само когато уреди (изпълни) задължението, изтече срокът на задължението или кредиторът се откаже от правата си.

Когато съществуващ финансов пасив е заменен от друг от същия заемодател при съществено различни условия или условията на съществуващо задължение са съществено променени, такава размяна или промяна се третира като отписване на първоначалното задължение и признаване на нов пасив. Разликата в съответните балансови стойности се признава в отчета за печалбата или загубата.

Разликата между балансовата стойност на финансовия пасив, уреден или прехвърлен на друга страна, и заплатеното за уреждането, включително пари и прехвърляне на непарични активи, се признава в печалби и загуби за периода.

Компенсирание на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират, а нетната сума се отчита в консолидирания отчет за финансовото състояние, ако има действащо законно право да се компенсират признатите суми и Групата има намерение да се уреди на нетна основа, да се реализират активите и уреждат пасивите едновременно.

4.13. Материални запаси

Материалните запаси включват материали. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.14. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата.

4.15. Парични средства

Паричните средства се състоят от наличните пари в брой и парични средства по банкови сметки.

4.16. Собствен капитал и резерви

Акционерният капитал на Групата отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Другите резерви включват законови резерви (вж. пояснение 13.2).

Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи включва текущи актюерски загуби и печалби във връзка с формирането на обезщетения за персонала при пенсиониране (вж. пояснение 13.3).

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички транзакции с едноличния собственик на Групата са представени отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.17. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица

са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Групата е разработила план за доходи на персонала при пенсиониране, съгласно който всеки служител чийто стаж в Групата е:

- до 10 години, дължимата сума при пенсиониране е в размер на 2 брутни месечни заплати и
- над 10 години, дължимата сума при пенсиониране е в размер на 6 брутни месечни заплати.

Ръководството на Групата оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взима предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и консолидирания друг всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.18. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния

период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Групата е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.19. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Групата, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.20.

4.19.1. Приходи

Групата е обвързана с договори за продажба на капацитет от данни и наем на оптични влакна. Частта от продажната цена, свързана с договора за продажба на капацитет и договорите за отдаване под наем на оптични влакна, се отчита като приход за бъдещи периоди и се признава като текущ приход през периода, в който мрежата на Групата е била достъпна за пренос на данни и на линейна база във връзка с предоставянето под наем на оптични влакна, собственост на Групата. Ръководството на Групата признава приходите от предоставените услуги с течение на времето на база изпълнение на задълженията, описани в договорите с клиенти и на линейна база за оперативните лизингови договори. Това изисква познаване на клиентите и пазарите, където Групата извършва дейността си. Отчитането на приходите се базира на предишен пазарен опит и ръководството смята, че продажбата на капацитет от данни и отдаването под наем на оптични влакна, дава основание за признаване на приходи, базирани на фактически извършените доставки и осигурен достъп.

4.19.2. Признаване на отсрочени данъци във връзка с активи и пасиви, възникващи от лизингови договори

Когато в резултат на лизингов договор възникват активи и пасиви, които водят до първоначалното признаване на облагаема временна разлика, свързана с актива право на ползване, и равна по стойност приспадаща се временна разлика по задължението за лизинг, това води до нетна временна разлика в размер на нула. Следователно Групата не признава отсрочени данъци във връзка с посочените лизингови сделки, дотолкова, доколкото в рамките на полезния срок на актива и падежа на пасива, нетните данъчни ефекти ще са нула. Отсроченият данък обаче ще се признава, когато в следващите

периоди възникнат временни разлики при положение, че са налице общите условия за признаване на данъчни активи и пасиви по реда на МСС 12.

4.19.3. Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

Срокът на лизинга се преоценява, ако опцията действително се упражнява (или не се упражнява) или Групата се задължава да я упражни (или не упражни). Оценката на разумната сигурност се преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази оценка и това е под контрола на лизингополучателя. През текущата финансова година финансовият ефект от преразглеждането на лизинговите условия, за да отразява ефекта от упражняването на опции за удължаване и прекратяване, е нулев.

За лизинг на оптични кабелни линии Групата разглежда всички фактори по наемането на оптичните влакна, включително специфичните договорни условия, историческата продължителност на подобни лизингови договори, разходите и измененията в бизнеса, необходими за замяна на лизинговия актив.

4.20. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.20.1. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.20.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към края на всеки отчетен период ръководството извършва преглед на полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 6, 7 и 8. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.20.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Групата е изложена на технологични промени, които могат да доведат до резки изменения в продажните цени.

4.20.4. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които Групата очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Групата. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

4.20.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценка на задължението за изплащане на дефинирани доходи се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Групата бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на актюерските допускания, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

4.20.6. Оценяване по справедлива стойност

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от

действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период (вж. пояснение 32).

4.20.7. Лизингови договори - определяне на подходящия дисконтов процент за оценка на лизинговите задължения

Когато Групата не може лесно да определи лихвения процент, включен в лизинга, използва своя диференциален лихвен процент (IBR) за определяне на стойността на лизинговите задължения. IBR е лихвеният процент, който Групата би трябвало да плати, за да вземе заем за подобен срок и с подобна гаранция, за да получи средствата, необходими за придобиването на актив с подобна стойност и характеристики на актива с право на ползване, в подобна икономическа среда. Следователно IBR отразява това, което Групата „би трябвало да плати“, което изисква оценка, когато няма налични наблюдаеми лихвени проценти (например за дъщерни дружества, които не сключват сделки за финансиране) или когато те трябва да бъдат коригирани, за да отразят срокът и условията на лизинга. Групата оценява IBR, като използва налични данни (като пазарни лихвени проценти), когато са налични, и се изисква да направи определени специфични за Групата оценки (като например кредитен рейтинг на групата).

5. База за консолидация

5.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерното предприятие, включено в консолидацията, е както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	2022 участие %	2021 участие %
Булгартел Скопие ДООЕЛ	Р Северна Македония	Телекомуникационни услуги	100	100

Групата няма дъщерни дружества с неконтролиращо участие (НКУ).

6. Машини и съоръжения

Машините и съоръженията на Групата включват оптични кабелни линии, машини и оборудване и разходи за придобиване на нетекущи активи. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Оптични кабелни линии	Машини и оборудване	Транспортни средства	Ремонт на сгради	Разходи за придобиване на нетекущи активи	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност	6 570	3 037	136	117	1 152	11 012
Салдо към 1 януари 2022 г.	1	31	-	-	-	32
Новопридобити активи	-	(2)	-	-	(3)	(5)
Преизчисление на валута	-	(13)	-	-	-	(13)
Отписани активи	-	-	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	6 571	3 053	136	117	1 149	11 026
Амортизация	(1782)	(2 205)	(136)	(16)	-	(4 139)
Салдо към 1 януари 2022 г.	(275)	(174)	-	(8)	-	(457)
Амортизация	-	11	-	-	-	11
Отписана амортизация	-	-	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	(2 057)	(2 368)	(136)	(24)	-	(4 585)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	4 514	685	-	93	1 149	6 441

	Оптични кабелни линии	Машини и оборудване	Транспортни средства	Ремонт на сгради	Разходи за придобиване на нетекущи активи	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност	6 570	2 882	215	117	1 144	10 928
Салдо към 1 януари 2021 г.	-	161	-	-	4	165
Новопридобити активи	-	1	-	-	4	5
Преизчисление на валута	-	(7)	(79)	-	-	(86)
Отписани активи	-	-	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2021 г.	6 570	3 037	136	117	1 152	11 012
Амортизация	(1 507)	(2 019)	(215)	(8)	-	(3 749)
Салдо към 1 януари 2021 г.	(275)	(190)	-	(8)	-	(473)
Амортизация	-	4	79	-	-	83
Отписана амортизация	-	-	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2021 г.	(1 782)	(2 205)	(136)	(16)	-	(4 139)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	4 788	832	-	101	1 152	6 873

Разходите за придобиване на нетекущи активи в размер на 1 149 хил. лв. се отнасят до изграждане на проект за оптично кабелно трасе на територията на Р. С. Македония. Булгартел АД работи активно за финализиране на продължаващия вече години процес по легализация на оптичното кабелно трасе Граница Република Северна Македония –

Деве Баир до Скопие – Македонска Радиодифузия, 22 етаж. След проведени срещи през 2020 г. и 2021 г. е договорено подписване на извънсъдебни спогодби/споразумения, които са в полза на Булгартел Скопие ДООЕЛ.

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

7. Активи с право на ползване

Балансовата стойност на Активите с право на ползване може да бъде представена, както следва:

	Оптични кабелни линии хил. лв.	Машини и оборудване хил. лв.	Транспортни средства хил. лв.	Сгради хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2022 г.	2 445	7	97	429	2 978
Салдо към 31 декември 2022 г.	2 445	7	97	429	2 978
Амортизация и обезценка					
Салдо към 1 януари 2022 г.	(1 486)	(2)	(16)	(68)	(1 572)
Амортизация	(218)	(2)	(19)	(43)	(282)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(1 704)	(4)	(35)	(111)	(1 854)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	741	3	62	318	1 124
	Оптични кабелни линии хил. лв.	Машини и оборудване хил. лв.	Транспортни средства хил. лв.	Сгради хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2021 г.	2 445	-	46	429	2 920
Новопридобити активи	-	7	51	-	58
Салдо към 31 декември 2021 г.	2 445	7	97	429	2 978
Амортизация и обезценка					
Салдо към 1 януари 2021 г.	(1 262)	-	-	(25)	(1 287)
Амортизация	(224)	(2)	(16)	(43)	(285)
Салдо към 31 декември 2021 г.	(1 486)	(2)	(16)	(68)	(1 572)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	959	5	81	361	1 406

Задълженията за лизинг, съответстващи на активите с право на ползване, са представени в пояснение 15 Задължения по лизингови договори.

8. Нематериални активи

Нематериални активи на Групата включват програмни продукти, патенти, лицензии и търговски марки. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Програмни продукти	Патенти, лицензии и търговски марки	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2022 г.	91	15	15	121
Новопридобити активи	11	-	-	11
Отписани активи	-	(2)	-	(2)
Салдо към 31 декември 2022 г.	102	13	15	130
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2022 г.	(74)	(11)	(9)	(94)
Начислена амортизация	(9)	(1)	(4)	(14)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(83)	(12)	(13)	(108)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	19	1	2	22
	Програмни продукти	Патенти, лицензии и търговски марки	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2021 г.	77	15	15	107
Новопридобити активи	14	-	-	14
Салдо към 31 декември 2021 г.	91	15	15	121
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2021 г.	(72)	(10)	(6)	(88)
Начислена амортизация	(2)	(1)	(3)	(6)
Салдо към 31 декември 2021 г.	(74)	(11)	(9)	(94)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	17	4	6	27

Групата е извършила преглед за обезценка на нематериалните активи към 31 декември 2022 г. Не са установени индикатори за това, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност и в резултат на това, не е призната загуба от обезценка в консолидирания финансов отчет.

Всички разходи за амортизация се включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”. Групата не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

9. Други нетекущи вземания

Другите нетекущи вземания представляват предплатени абонаменти за поддръжка на техническо оборудване, предплатени договори за ползване на кабелни трасета и др. в размер на 362 хил. лв. към 31.12.2022 г. (2021 г.: 410 хил. лв.).

10. Материални запаси

	31 декември 2022 хил. лв.	31 декември 2021 хил. лв.
Материали и консумативи	220	207
Материални запаси	220	207

Материалните запаси не са предоставяни като обезпечение на задължения. През 2022 г. и 2021 г. не са отписвани материални запаси. Групата поддържа постоянна наличност от материални запаси тип „горещ резерв“ за подмяна на индивидуално несъществени елементи от мрежово и телекомуникационно оборудване.

11. Търговски и други вземания

	31 декември 2022 хил. лв.	31 декември 2021 хил. лв.
Търговски вземания, брутно	623	399
Обезценка	(167)	(160)
Търговски вземания	456	239
Данъчни вземания	11	41
Предплатени абонаменти и застраховки	160	94
Предоставени депозити	44	44
Авансови плащания	39	12
Вземания от застрахователни събития	13	1
Нефинансови активи	267	192
Търговски и други вземания	723	431

Всички вземания на Групата са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Съгласно разпоредбите на МСФО 9 Групата признава очаквани кредитни загуби на база историческа събираемост и бъдещи прогнози за очакваните парични потоци от финансовите активи.

Моделът на очакваните кредитни загуби има ефект върху търговските вземания на Групата, както за активи по договор, произтичащи от МСФО 15 и за търговски вземания Групата прилага опростен подход за признаване на очакваните кредитни загуби, тъй като те не съдържат съществен компонент на финансиране.

Изменението в обезценката на вземанията може да бъде представено по следния начин:

	31 декември 2022 хил. лв.	31 декември 2021 хил. лв.
Салдо към 1 януари	160	165
Начислена обезценка	7	-
Възстановяване на загуба от обезценка	-	(5)
Салдо към 31 декември	167	160

Групата няма необезценени просрочени търговски вземания.

12. Парични средства

Паричните средства включват следните елементи:

	31 декември 2022 хил. лв.	31 декември 2021 хил. лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- евро	574	545
- български лева	50	65
- македонски денар	49	29
Парични средства	673	639

Групата няма блокирани парични средства или парични средства, заложен като обезпечение.

13. Собствен капитал

Регистрираният капитал на предприятието майка е 2 946 хил. лв., разделен в 2 946 поименни непривилегировани акции с номинална стойност 1 000 лв., даващи право на един глас за всяка акция.

13.1. Акционерен капитал

	2022 Брой	2021 Брой
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	2 946	2 946
Брой издадени и напълно платени акции	2 946	2 946
Общ брой акции, оторизирани на 31 декември	2 946	2 946

Акционери на Групата са:

	31 декември 2022 Брой акции	31 декември 2022 %
Електроенергиен Системен Оператор ЕАД	1 473	50
Булгартрансгаз ЕАД	1 473	50

13.2. Преоценъчен резерв на нефинансови активи

Преоценъчният резерв на нефинансовите активи отразява увеличенията в справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения и намаленията до степента, в която тези намаления са свързани с увеличение на същия актив, признато по-рано в друг всеобхватен доход. Натрупаният преоценъчен резерв към 31.12.2022 г. е в размер на 155 хил. лв. (2021 г.: 155 хил. лв.) и е представен в отчета за финансово състояние нетно от данъци.

13.3. Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи

Съгласно счетоводна политика на Групата по отчитането на дължими обезщетения на персонала при пенсиониране, Групата представя статистическите актюерски печалби и загуби в другия всеобхватен доход в периода на възникването им. През 2022 г. е признатата актюерска печалба в размер на 11 хил. лв., в резултат на което натрупаният резерв към 31.12.2022 г. в размер на 0 лв.

14. Търговски и други задължения

	31 декември 2022 хил. лв.	31 декември 2021 хил. лв.
Нетекущи:		
Предплатени услуги за наем на влакна от клиенти	1 027	1 220
Предплатени услуги за пренос на данни от клиенти	1 801	1 994
Други предплатени услуги от клиенти	10	13
Нефинансови пасиви	2 838	3 227
Нетекущи други задължения	2 838	3 227
Текущи:		
Търговски задължения	214	373
Финансови пасиви	214	373
Данъчни задължения	20	16
Задържани гаранции	1	8
Предплатени услуги за наем на влакна от клиенти	211	219
Предплатени услуги за пренос на данни от клиенти	205	203
Други предплатени услуги от клиенти	135	138
Други текущи задължения	72	30
Нефинансови пасиви	644	614
Текущи търговски и други задължения	858	987
Търговски и други задължения	3 696	4 214

Предплатените услуги от клиенти са възникнали по дългосрочни договори за предоставени неотменими права на ползване на оптични влакна, пренос на капацитет и годишни поддръжки. Съгласно сключените договори цената е получена авансово. Прихода се признава като текущ на линейна база за срока, за който активите са предоставени за ползване на клиентите.

През 2022 г. текущи приходи в размер на 661 хил. лв. (2021 г.: 683 хил. лв.) са отчетени в печалбата или загубата на линейна база по тези договори.

Нетната балансова стойност на текущите търговски задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

15. Задължения по лизингови договори

15.1. Групата като лизингополучател

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Задължения по лизингови договори – нетекуща част	302	366
Задължения по лизингови договори – текуща част	64	60
Задължения по лизингови договори	366	426

Групата наема офис сграда и производствени помещения, 2 автомобила, както и ИТ и офис оборудване. С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг се отразява в консолидирания отчет за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Промениливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти (например, лизингови плащания, базирани на процент от продажбите на Групата) се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга. Групата класифицира активите си с право на ползване по последователен начин в пояснение 7.

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Групата, освен ако Групата има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване. Някои лизингови договори съдържат опция за директна покупка на основния актив по лизинга в края на срока на договора или за удължаване на лизинговия договор за следващ срок. Забранено е на Групата да продава или залага наетите активи като обезпечение. Съгласно договора за лизинг на офис сградата и производствените помещения, Групата трябва да поддържа наетите имоти в добро състояние и да върне имотите в първоначалното им състояние след изтичане на лизинговия договор. Групата е длъжна да застрахова наетите имоти, машини и съоръжения и да заплаща такси за поддръжка в съответствие с договорите за лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания към края на представените периоди са както следва:

		Дължими минимални лизингови плащания						
		До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	След 5	Общо
		година	години	години	години	години	години	
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2022 г.	Лизингови плащания	80	77	74	58	54	77	420
	Финансови разходи	(16)	(14)	(9)	(7)	(5)	(3)	(54)
	Нетна настояща стойност	64	63	65	51	49	74	366
		Дължими минимални лизингови плащания						
		До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	След 5	Общо
		година	години	години	години	години	години	
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2021 г.	Лизингови плащания	79	79	76	75	58	131	498
	Финансови разходи	(19)	(16)	(13)	(10)	(7)	(7)	(72)
	Нетна настояща стойност	60	63	63	65	51	124	426

Лизингови плащания, които не се признават като пасив

Групата е избрала да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те за наем на активи с ниска стойност. Плащания направени по тези лизингови договори се признават като разход по линейния метод. В допълнение, някои променливи лизингови плащания не могат да бъдат признавани като лизингови пасиви и се признават като разход в момента на възникването им.

Разходите за 2022 г., свързани с плащания, които не са включени в оценката на задълженията по лизингови договори, са както следва:

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Променливи лизингови плащания	442	420
Лизинг на активи с ниска стойност	61	29
Краткосрочни лизингови договори	11	19
	514	468

Към 31 декември 2022 г. Групата е поела ангажимент за плащания по краткосрочни лизингови договори и общата сума на поетите задължения към тази дата е 514 хил. лв. (2021 г.: 468 хил. лв.)

Разходите за променливи лизингови плащания, които не се признават като задължения по лизингови договори, включват наеми, базирани на приходи от използването на базовия актив и допълнителни разходи за ползване на офис оборудване над определена фиксирана сума. Променливите условия на плащане се използват по редица причини, включително минимизиране на разходите за ИТ оборудване, което се използва рядко в дейността. Променливите лизингови плащания се признават като разход в периода, в който са направени.

Разходите за лихви по лизингови договори, включени във финансовите разходи за 2022 г. са 19 хил. лв. (2021 г.: 24 хил. лв.).

Общият изходящ паричен поток за лизингови договори за годината, приключваща на 31 декември е 81 хил. лв. (2021 г.: 190 хил. лв.).

Допълнителна информация за видовете активи с право на ползване е представена в пояснение 7.

15.2. Приходи от лизингови договори

Групата е сключила дългосрочни договори за предоставяне на неотменими права на ползване на оптични влакна на клиенти в качеството си на лизингодател по оперативен лизинг.

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от неотменими вещни права за оптични кабелни линии	567	496
	567	496

В качеството си на лизингодател Групата упражнява ефективен контрол върху достъпа на лизингополучателите. Това се дължи на спецификата на активите, обект на лизинговите договори. Правата по оптични кабелни линии са предплатени от клиентите на Групата. Сумите по посочените договори са оповестени в пояснение 14.

Структура на лизинговите приходи							
	До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	След 5	Общо
	година	години	години	години	години	години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2022 г.							
Лизингови приходи	550	353	353	353	353	1 426	3 388
Нетна настояща стойност	550	353	353	353	353	1 426	3 388
Структура на лизинговите приходи							
	До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	След 5	Общо
	година	години	години	години	години	години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2021 г.							
Лизингови приходи	560	399	347	346	346	1 789	3 787
Нетна настояща стойност	560	399	347	346	346	1 789	3 787

16. Възнаграждения на персонала

16.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за заплати	(568)	(442)
Разходи за социални осигуровки и социални разходи	(213)	(170)
Разходи за персонала	(781)	(612)

16.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи:		
Провизии за пенсиониране	22	42
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	22	42
	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Текущи:		
Задължения за заплати	61	31
Задължения за осигуровки	16	9
Задължения по неизползвани отпуски	15	23
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	92	63

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения по договори със служителите на Групата, които следва да бъдат уредени през 2022 г. Другите краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания. Тъй

като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Групата е разработила план за доходи на персонала при пенсиониране в съответствие с изискванията на Кодекса на труда, съгласно който всеки служител чийто стаж в Групата е:

- до 10 години, дължимата сума при пенсиониране е в размер на 2 брутни месечни заплати и
- над 10 години, дължимата сума при пенсиониране е в размер на 6 брутни месечни заплати.

Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран.

Ръководството на Групата е направило тези предположения след консултации с независим актюер.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи са изчислени посредством кредитния метод на прогнозираните единици.

Кредитният метод на прогнозираните единици представя едно задължение, което ще възникне в един бъдещ момент във времето и се основава на редица предположения. От тази гледна точка метода е чувствителен по отношение на допусканията за стойностите на основните параметри, от които зависи настъпването на задължението и размера на дължимото обезщетение. Основните предположения, от които зависи размера на задължението се основават на следните демографски и финансови допускания:

- прогнозиран ръст на заплатите в размер на 5% годишно спрямо предходния период и 5% след базовия период;
- процентът на дисконтиране, който е използван при изчисляване на задължението, е в размер на 6 % годишно (2021 г.: 0.6%).

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	2022 ХИЛ. ЛВ.	2021 ХИЛ. ЛВ.
Провизии за пенсиониране в началото на годината	42	40
(Намаление) / увеличение на провизиите	(9)	4
Актюерска печалба	(11)	(2)
Провизии за пенсиониране в края на годината	22	42

Разликата между очаквания и действителния опит през 2022 г.

Разгледан като самостоятелен фактор, разликата между действителния опит през 2022 г. и заложените предположения в миналогодишната оценка водят до намаление на

настоящата стойност на задължението и формират актюерска загуба в размер на 11 хил. лв.

Чувствителност на резултатите към разлики между актюерските предположения и действителния опит

При различия между възприетите актюерски предположения и реално настъпилите събития (промени в смъртността, лихвите, темпа на текучество на персонала, темпа на нарастване на работната заплата и др.) е възможно в следващ отчетен период да се формира актюерска печалба или загуба.

Чувствителност на резултатите към промяна в размера на плащанията при пенсиониране или в условията за тяхното получаване

Всяка промяна в размера на плащанията при пенсиониране или в условията за тяхното получаване също би довела до промяна в размера на настоящата стойност на задълженията и до пораждане на разход за минал трудов стаж.

Чувствителност на резултатите към промяна или разлика в политиката на признаване на актюерските печалби

При формиране на актюерските допускания е прието, че Групата признава актюерските печалби (загуби) в минималната задължителна степен, изисквана от МСС 19. В случай, че Групата възприеме друга политика на признаване, това би довело до промяна на задължението за изплащане на дефинирани доходи на персонала, признато в отчета за финансовото състояние, както и в размера на съответния разход, признат в отчета за приходи и разходи.

17. Отсрочени данъчни пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени по години като следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2022 хил. лв.	Признати в печалбата или загубата хил. лв.	31 декември 2022 хил. лв.
Нетекущи активи			
Машини и съоръжения	94	3	97
Активи с право на ползване	(4)	(2)	(6)
Текущи активи			
Търговски и други вземания	-	(1)	(1)
Слаба капитализация	(15)	8	(7)
Неизползван платен отпуск	(2)	1	(1)
Начислени обезщетения при пенсиониране	(4)	2	(2)
Доходи на служители	(1)	-	(1)
	68	11	79
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	(26)		(18)
Отсрочени данъчни пасиви	94		97
Нетно отсрочени данъчни пасиви	68		79

Отсрочените данъци за сравнителния период 2021 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2021	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи			
Машини и съоръжения	95	(1)	94
Активи с право на ползване	(2)	(2)	(4)
Текущи активи			
Търговски и други вземания	(1)	1	-
Слаба капитализация	(22)	7	(15)
Неизползван платен отпуск	(2)	-	(2)
Начислени обезщетения при пенсиониране	(4)	-	(4)
Доходи на служители	(1)	-	(1)
	63	5	68
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	(32)		(26)
Отсрочени данъчни пасиви	95		94
Нетно отсрочени данъчни пасиви	63		68

18. Приходи от договори с клиенти

Приходите от договори с клиенти се генерират с течение на времето.

Големите сделки, с международни и национални клиенти, които носят основните приходи, се случват след многократни контакти на международно и национално ниво на специализирани форуми или двустранни срещи, които са прекратени на глобален мащаб поради пандемията от Covid-19, следователно в следващите две години е възможно ограничаване на приходите и много малко нови възможности.

Приходите от договори с клиенти могат да бъдат анализирани по източници, както следва:

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Пренос на данни	2 378	2 041
Интернет услуга	357	340
Колокация	84	84
Инсталационни такси	16	44
Други	282	317
	3 117	2 826

19. Други приходи

Другите приходи на Групата включват:

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от предоставяне на офис площи	27	27
Други	39	7
	66	34

20. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2022 ХИЛ. ЛВ.	2021 ХИЛ. ЛВ.
Гориво, авточасти и принадлежности	(20)	(16)
Спомагателни материали	(8)	(4)
Други	(20)	(10)
	<u>(48)</u>	<u>(30)</u>

21. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2022 ХИЛ. ЛВ.	2021 ХИЛ. ЛВ.
Такса колокация, пренос на данни, оптична свързаност, наем влакна и IP транзит	(1 284)	(1 134)
Наем помещения	(18)	(19)
Консултантски услуги, експертни оценки, хонорари	(98)	(95)
Ел. енергия и комунални	(172)	(125)
Наем на канална мрежа	(61)	(62)
Абонаменти и абонамента техническа поддръжка	(164)	(64)
Застраховки	(10)	(13)
Разходи, свързани с поддръжка на автомобили	(3)	(11)
Комуникационни услуги	(7)	(8)
Инсталационни такса	(1)	(9)
Други	(92)	(223)
	<u>(1 910)</u>	<u>(1 763)</u>

22. Други разходи

Другите разходи на Групата включват:

	2022 ХИЛ. ЛВ.	2021 ХИЛ. ЛВ.
Командировки	(4)	(3)
Възстановени разходи от обезценка	(10)	-
Други	(7)	(5)
	<u>(21)</u>	<u>(8)</u>

23. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Разходи за лихви по финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност:		
Разходи за лихви по заеми, получени от БЕХ ЕАД	(71)	(118)
Разходи за лихви по лизингови договори	(19)	(24)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(90)	(142)
Банкови такси	(5)	(4)
Загуба от промяна във валутните курсове	(28)	(26)
Финансови разходи	(123)	(172)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Печалба от промяна във валутните курсове	12	12
Финансови приходи	12	12

24. Данъчно облагане

Очакваните приходи от данък, базирани на приложимата данъчна ставка в юрисдикциите, в които Групата функционира, и действително признатите данъчни приходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Печалба преди данъчно облагане	126	28
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък върху дохода	(13)	(3)
Данъчен ефект от:		
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане:		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	(79)	(81)
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели:		
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	83	84
Корекции за данъчни ефекти от вътрешногрупови и елиминационни корекции	2	1
Отсрочени данъчни приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(11)	(5)
Разходи от данъци върху дохода	(18)	(4)

25. Сделки със свързани лица

Краен Собственик на капитала на предприятията собственици на капитала на Групата

„Български Енергиен Холдинг“ ЕАД

Собственик на капитала на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД

Българската държава чрез Министъра на Енергетиката

Собственици на капитала на Групата

„Булгартрансгаз“ ЕАД

„Електроенергиен системен оператор“ ЕАД

Предприятия, които са под общ съвместен контрол с Групата (предприятия в група на предприятието майка):

„Национална Електрическа Компания“ ЕАД

„АЕЦ Козлодуй“ ЕАД

„ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД

„Мини Марица-изток“ ЕАД

„Булгаргаз“ ЕАД

„Газов Хъб Балкан“ ЕАД

„АЕЦ Козлодуй – Нови мощности“ ЕАД

„ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД

„Интерприборсервиз“ ООД

„ТЕЦ Марица Изток 2 (9 и 10)“ ЕАД

„ПФК Берое-Стара Загора“ ЕАД (до 10.03.2022 г.)

„ЕСО Инженеринг“ ЕООД
„АЕЦ Строителен надзор“ ЕООД
„АЕЦ Сервиз“ ЕООД
Асоциирани и съвместни предприятия за група БЕХ:
Ай Си Джи Би АД
Южен поток България АД
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД
КонтурГлобал Оперейшънс България АД
ЗАД "Енергия"
ПОД „Алианс България” АД
ХЕК „Горна Арда” АД
Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NECO S.A.
Газтрейд С.А.
SEleNe CC

Ключов ръководен персонал на предприятието до 04.04.2022 г.:

1. Моника Александрова – Член на СД
2. Ирена Узунова – Член на СД
3. Пламен Църноречки – Член на СД и Изпълнителен директор

Ключов ръководен персонал на предприятието след 04.04.2022 г.:

1. Десислава Славчева – Член на СД
2. Катя Стоянова – Член на СД
3. Стефан Войнов – Член на СД и Изпълнителен директор

Продажбите и покупките на свързани лица се извършват по договорени цени. Неиздължените салда в края на отчетния период са необезпечени (с изключение на споразуменията за разсрочване), безлихвени (с изключение на заемите и споразуменията за разсрочване) и уреждането им се извършва с парични средства. За вземанията или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции.

Групата е получила субординиран заем от Български енергиен холдинг ЕАД (БЕХ ЕАД).

Транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

Свързаните лица на Групата включват собствениците, дъщерното дружество, други описани по-долу. Транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

Сделките и транзакциите между Групата и нейните свързани лица са както следва:

25.1. Сделки със собствениците

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Сделки с БЕХ ЕАД		
- продажба на услуги на БЕХ ЕАД	5	5
- разходи за лихви по получен заем от БЕХ ЕАД	71	118
Сделки с "Булгартрансгаз" ЕАД		
- продажба на услуги на Булгартрансгаз ЕАД	38	44
- покупки на услуги от Булгартрансгаз ЕАД	431	276

25.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Продажба на услуги		
- продажба на услуги на Булгаргаз ЕАД	7	7
- продажба на услуги на Мини Марица-изток ЕАД	4	4
- продажба на услуги на Газов Хъб Балкан ЕАД	31	27

25.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Групата включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	166	124
Разходи за социални осигуровки и придобивки	8	11
Общо краткосрочни възнаграждения	174	135

За ключовият управленски персонал няма краткосрочни и дългосрочни пенсионни задължения.

През 2022 г. са изплатени обезщетения към освободения съвет на директорите в размер на 13 хил. лв. Сумата е отразена в разходите за заплати на СД.

26. Разчети със свързани лица в края на годината

	31 декември 2022 хил. лв.	31 декември 2021 хил. лв.
Текущи вземания		
- Булгаргаз ЕАД – предоставени услуги	1	-
- Газов Хъб Балкан ЕАД – предоставени услуги	5	9
Търговски вземания от свързани лица	6	9
Общо текущи вземания от свързани лица	6	9
Общо вземания от свързани лица	6	9
Нетекущи задължения		
- БЕХ ЕАД по получени заеми, в т.ч.:		
- главница	1 851	2 210
Общо нетекущи задължения към свързани лица	1 851	2 210
Текущи задължения		
- БЕХ ЕАД по получени заеми в т.ч.:		
- главница	359	-
Получени заеми от свързани лица	359	-
- Булгартрансгаз ЕАД – получени услуги	24	37
- Газов хъб Балкан – предоставен депозит наем	7	-
Търговски задължения към свързани лица	31	37
Общо текущи задължения към свързани лица	390	37
Общо задължения към свързани лица	2 241	2 247

Получени заеми от БЕХ ЕАД

На основание решение по т.1 от Протокол №16-2021/09.09.2021 г. на Съвета на директорите на Булгартел АД, дадено разрешение по т.7.1 от Протокол от 19.09.2021 г. на Извънредно общо събрание на акционерите, решение по т.1.3 от Протокол №51-2021/28.09.2021 г. на Съвета на директорите на Български Енергиен Холдинг ЕАД и разрешение по протокол № Е-РД-21-33 от 11.10.2021 г. на Министъра на енергетиката се променя срока на плащане на главница по договор за заем №95-2016 г. между Булгартел АД и БЕХ ЕАД. Срок на действие до 01.08.2025 г., въвежда се гратисен период за изплащане по главницата от 24 месеца считано от 01.09.2021 г. Срок на изплащане на главница - 24 месеца, считано за периода от 01.09.2023 г. до 01.08.2025 г.

27. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

	Заеми от свързани лица	Задължения по лизингови договори	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
1 януари 2022 г.	2 210	426	2 636
Парични потоци:			
Плащания	(71)	(81)	(152)
Непарични промени:			
Начислени лихви	71	19	90
Други непарични изменения	-	(2)	(2)
31 декември 2022 г.	2 210	364	2 574

	Заеми от свързани лица	Задължения по лизингови договори	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
1 януари 2021 г.	2 249	534	2 783
Парични потоци:			
Плащания	(157)	(190)	(347)
Непарични промени:			
Сключени нови договори	-	58	58
Начислени лихви	118	24	142
31 декември 2021 г.	2 210	426	2 636

28. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Групата е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в консолидирания отчет за паричните потоци:

- През 2022 г. Групата не е придобила нетекущи активи по лизингови договори (2021 г.: 58 хил. лв.).

29. Условни активи и условни пасиви

През годината няма предявени гаранционни или правни искиове към Групата.

Ръководството на Групата не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България и Северна Македония, които биха наложили корекции в консолидирания финансов отчет за годината, приключила на 31 декември 2022 г.

30. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	31 декември 2022 хил. лв.	31 декември 2021 хил. лв.
Кредити и вземания		
Търговски и други вземания	456	239
Търговски вземания от свързани лица	6	9
Парични средства	673	639
	1 135	887
Финансови пасиви	31 декември 2022 хил. лв.	31 декември 2021 хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Получени заеми от свързани лица	2 210	2 210
Търговски и други задължения	214	373
Търговски задължения към свързани лица	31	37
Задължения по лизингови договори	366	426
	2 821	3 046

Вижте пояснение 4.12 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 31.

31. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество със съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Групата не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Групата, са описани по-долу.

31.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

31.1.1. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2022 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по заеми, които са получени от и предоставени на свързани лица, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарните условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Групата към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

31.1.2. Други ценови рискове

Групата не е изложена на други ценови рискове.

31.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми и възникване на вземания от клиенти. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	31 декември 2022 хил. лв.	31 декември 2021 хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Кредити и вземания		
Търговски и други вземания	456	239
Търговски вземания от свързани лица	6	9
Парични средства	673	639
Балансова стойност	1 135	887

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Групата е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг.

Групата няма необезценени търговски вземания с изтекъл срок на плащане.

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в една индустрия и географски области. На базата на исторически показатели,

ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

31.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер.

Към 31 декември 2022 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2022 г.	Текущи	Нетекущи
	До 12 месеца	От 1 до 5 години
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Търговски и други задължения	214	-
Търговски задължения към свързани лица	31	-
Получени заеми от свързани лица	359	1 851
Задължения по лизингови договори	64	302
Общо	668	2 153

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

31 декември 2021 г.	Текущи	Нетекущи
	До 12 месеца	От 1 до 5 години
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Търговски и други задължения	373	-
Търговски задължения към свързани лица	37	-
Получени заеми от свързани лица	-	2 210
Задължения по лизингови договори	60	366
Общо	470	2 576

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

32. Оценяване по справедлива стойност

32.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Справедливата стойност на финансови инструменти е представена в сравнение с тяхната балансова стойност към края на отчетните периоди в следната таблица:

Финансови активи	Към 31 декември 2022 г.		Към 31 декември 2021 г.	
	Справедлива стойност хил. лв.	Балансова стойност хил. лв.	Справедлива стойност хил. лв.	Балансова стойност хил. лв.
Кредити и вземания:				
Търговски и други вземания	456	456	239	239
Търговски вземания от свързани лица	6	6	9	9
Парични средства	673	673	639	639
	1 135	1 135	887	887

Финансови пасиви	Към 31 декември 2022 г.		Към 31 декември 2021 г.	
	Справедлива стойност хил. лв.	Балансова стойност хил. лв.	Справедлива стойност хил. лв.	Балансова стойност хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Получени заеми от свързани лица	2 210	2 210	2 210	2 210
Търговски и други задължения	214	214	373	373
Търговски задължения към свързани лица	31	31	37	37
Задължения по лизингови договори	366	366	426	426
	2 821	2 821	3 046	3 046

32.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

	Ниво 3 2022 хил. лв.	Ниво 3 2021 хил. лв.
Имоти машини и съоръжения		
- оптични кабели	4 514	4 788
- машини и оборудване	674	705

Ръководството е счело, че към 31.12.2022 г. няма съществени изменения в справедливата стойност на дълготрайните активи на Групата, която е определена на база доклади на независими лицензирани оценители към 31.12.2021 г. Разликата между определената

справедлива стойност от независимия оценител и балансова стойност е пренесена и към 31.12.2022 г.

Разликата в балансовите стойности на категориите активи и посочените оценявани периодично по справедлива стойност на активите от категория машини и оборудване се дължи на балансовата стойност на оперативна компютърна техника, използвана от персонала на Групата, и стопанското оборудване, използвано в дейността на групата, които се оценяват по цена на придобиване поради различния, непроизводствен характер на тези подкатегории машини и оборудване.

33. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания капитал към нетния дълг.

Групата определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, представени в отчета за финансовото състояние.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми на Групата.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, търговските и други задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

	31 декември 2022 хил. лв.	31 декември 2021 хил. лв.
Собствен капитал	3 075	2 942
+Субординиран дълг	2 210	2 210
Коригиран капитал	5 285	5 152
Общо задължения, търговски и други задължения	4 286	4 850
- Пари и парични еквиваленти	(673)	(639)
Нетен дълг	3 613	4 211
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	1.46	1.22

34. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване от Съвета на директорите, с изключение на посоченото по-долу:

От 01.02.2023 г. изпълнителен директор на Булгартел Скопие ДООЕЛ е Стефан Войнов.

35. Одобрение на финансовия отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2022 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 29 март 2023 г.